

SAMENWERKINGSVERBAND PASSEND
ONDERWIJS ZOETERMEER
primair onderwijs

ONDERSTEUNINGSPLAN

2017 - 2021

‘De volgende stap op weg
naar passend(er)
onderwijs voor iedereen’.

Zoetermeer, 20 februari 2017,
vastgestelde versie.

INHOUDSOPGAVE.

	Pagina
1. Inleiding.	03
2. Een terugblik op de uitvoering van het ondersteuningsplan 2014-2017.	04
3. De indeling van dit ondersteuningsplan 2017 – 2021.	07
4. Het nieuwe beleid.	08
5. De meerjarenbegroting.	20
6. Het bestaande beleid.	22
7. Een uitdaging als slotopmerking.	44
8. Bijlage.	45

1. Inleiding.

Het 'SWV Passend Onderwijs PO Zoetermeer 28-17' functioneert formeel sinds 1 augustus 2014. 'Formeel' omdat er een aanzienlijke voorbereidingsperiode aan vooraf is gegaan, waarin een belangrijke basis werd gelegd voor het samenwerkingsverband.

Sinds genoemde datum heeft het samenwerkingsverband gefunctioneerd aan de hand van het eerste ondersteuningsplan. Oorspronkelijk was dit een plan voor 2 schooljaren (2014-2016), maar het werd in goed overleg met alle betrokkenen tussentijds met 1 schooljaar verlengd. Een periode van 2 schooljaren bleek te kort om voldoende ervaringen op te doen, op grond waarvan een beleidsrijk tweede ondersteuningsplan zou kunnen worden ontwikkeld.

Het vastgestelde ondersteuningsplan 2014-2016 miste naar de mening van de inspectie voor het onderwijs een aantal wettelijk verplichte onderdelen. Deze zijn in januari 2016 als bijlage aan het ondersteuningsplan toegevoegd.

Met het voorliggende 2^e ondersteuningsplan 2017 – 2021 hopen we de volgende stap te zetten op weg naar passend(er) onderwijs voor iedereen. We zijn ons er terdege van bewust, dat realisering van passend onderwijs geen kwestie is van 'even de wet uitvoeren' of 'een simpele druk op de knop'. Passend Onderwijs gaat over mensen. Gewenste (gedrags)veranderingen vragen tijd, zeker als we ze met zorgvuldigheid willen realiseren. En dat laatste willen we!

Het realiseren van passend onderwijs voor alle leerlingen is een (gecompliceerd) proces van lange adem en het succes ervan is afhankelijk van vele elementen, waarvan vasthoudendheid en creativiteit zeker niet de minst belangrijke zijn.

In de afgelopen periode is vanuit meerdere overleggen en nota's input verzameld voor dit 2^e ondersteuningsplan. Zo waren daar onze strategische startconferentie en de meer recente mini-conferentie. En verder: de besprekingen in het stichtingsbestuur, de overleggen met directeuren en intern begeleiders en overleggen met de gemeente. Daarnaast vormden onder meer de landelijke voortgangsrapportages Passend Onderwijs, de adviezen ter zake van de onderwijsraad en nota's van de onderwijsinspectie bronnen van inspiratie.

Met het uiteindelijke doel helder voor ogen, gaan we aan de slag met de uitvoering van dit voorliggende 2^e ondersteuningsplan. In samenwerking met allen die er direct of indirect bij betrokken zijn.

2. Een terugblik op de uitvoering van het ondersteuningsplan 2014-2017.

De kwalitatieve en kwantitatieve resultaten tot nu toe.

Gedurende de looptijd van het eerste ondersteuningsplan is er 1 formeel document geweest, waarin uitgebreid is gerapporteerd met betrekking tot de gerealiseerde resultaten en dat was het jaarverslag over de periode augustus 2014 – december 2015. In het voorjaar van 2017 verschijnt het volgende jaarverslag.

In genoemd verslagjaar is structureel aandacht besteed aan de kwaliteit(sbewaking) met de nadruk op de activiteiten op het niveau van het samenwerkingsverband. Zo is – in nauwe samenwerking met het IHI-secretariaat – structureel het aantal leerlingen, dat een TLV (toelaatbaarheidsverklaring) heeft ontvangen, gemonitord. De afgifte van OOA's (onderwijsondersteuningsarrangementen) is in nauwe samenwerking gemonitord met de coördinatoren Passend Onderwijs en de controller, waarbij zowel de inhoudelijke als de financiële kant aandacht kreeg.

De rol van de interne begeleiders binnen het IHI-proces is nauwgezet gevolgd in nauwe samenwerking met de coördinatoren Passend Onderwijs. Met de coördinatoren belegde het dagelijks bestuur werkoverleggen. De genoemde coördinatoren waren betrokken bij het coördinatorenoverleg en de klankbordgroep. Uit beide groepen kreeg het dagelijks bestuur ingrediënten aangereikt, die niet zelden aanleiding vormden tot het nemen van maatregelen ter verhoging van de kwaliteit van het samenwerkingsverband.

De uitvoering van de IHI-aanpak is nauwlettend gevolgd en waar mogelijk is stimulerend opgetreden. De inzet van sociaal-maatschappelijke meermansschappen (vertegenwoordigers van het schoolmaatschappelijk werk, jeugd en gezin en Jeugdformaat) op de scholen is daar een voorbeeld van. Het is allemaal nog lang niet volmaakt; er valt nog het nodige te verbeteren.

Het dagelijks bestuur onderhield nauwe contacten met de verschillende besturen binnen het samenwerkingsverband. Ook signalen die uit dat overleg naar voren kwamen, werden door het dagelijks bestuur opgepikt in het kader van kwaliteitsverbetering.

Het dagelijks bestuur heeft zich niet in directe zin beziggehouden met de kwaliteit van de interne ondersteuningsstructuur op de scholen. Dat was en is inherent aan de bestuurlijke structuur van het samenwerkingsverband. De afzonderlijke besturen zijn immers verantwoordelijk voor de gang van zaken binnen hun scholen. In het ondersteuningsplan staan de kaders daarvoor geformuleerd. Bovendien heeft elk deelnemend bestuur een eigen intern kwaliteitssysteem, dat ook gericht is op de kwaliteit van de interne ondersteuningsstructuur. Die interne ondersteuningsstructuur op de scholen had ook niet de prioriteit van het dagelijks bestuur. De onderwijsinspectie had immers in voorgaande jaren aan (bijna) alle scholen in het samenwerkingsverband een basisarrangement toegekend.

Het dagelijks bestuur beschikt over een overzicht van alle inspectierapporten. Een analyse van de inhoud ervan is en wordt betrokken bij de planontwikkeling. De belangrijkste conclusies uit de inspectierapporten voor een ruime meerderheid van de scholen luiden als volgt:

- Op basis van de analyse van de verzamelde gegevens bepalen de scholen de aard en de zorg voor de leerlingen, die extra ondersteuning nodig hebben.
- De scholen voeren de zorg planmatig uit.
- De scholen analyseren de leerlingresultaten op groeps- en schoolniveau.

Een tweetal scholen binnen het samenwerkingsverband voldeed niet aan de eisen van de inspectie voor het onderwijs voor het verkrijgen van een basisarrangement. Het dagelijks bestuur heeft – binnen haar opdracht zoals geformuleerd in het ondersteuningsplan – met name met een van de betreffende besturen frequent overleg gevoerd en dit bestuur in adviserende zin bijgestaan. Beide scholen hebben inmiddels een basisarrangement.

Aan het einde van het eerste jaar Passend Onderwijs zijn door het dagelijks bestuur 'portretten' geformuleerd en is aan de scholen gevraagd in hoeverre die portretten van toepassing zijn. Geen kwaliteitsevaluatie, maar vooral een vorm van '0-meting'. Het resultaat van deze meting (waaraan nagenoeg alle scholen hebben deelgenomen) was alleszins bemoedigend:

- De interne begeleiders functioneren als ondersteuningscoördinatoren, ze monitoren de kwaliteit in de groepen, ze monitoren de toetsafnames en – resultaten, ze voeren leerlingbesprekingen, ze beheren de overlegkalender en ze coachen collega's. Dit is op nagenoeg alle scholen de situatie. Op 1/3 deel van de scholen denken de interne begeleiders ook mee bij de beleidsontwikkeling.
- Op meer dan 90% van de scholen wordt handelingsgericht gewerkt.
- Op meer dan 90% van de scholen functioneert de IHI-aanpak.
- De TLV- en OOA-procedures zijn bekend en verlopen op meer dan 80% van de scholen, die er ervaring mee hebben, naar behoren.
- Op nagenoeg alle scholen worden de ouders/verzorgers bij de extra ondersteuning betrokken. Bij de evaluatie van de aanwending van de OOA's wordt ook nadrukkelijk naar hun ervaring gevraagd.
- De schoolondersteuningsprofielen van de scholen functioneren op meer dan 80% van de scholen, hoewel deze op 40% van de scholen bij de intake van nieuwe leerlingen niet de gewenste rol vervullen.

Het afgelopen jaar is langs meerdere wegen getracht de hiervoor geschetste 0-meting verder te verbeteren, zoals via de IB-netwerken, nascholing via de afzonderlijke besturen, en advisering door de coördinatoren Passend Onderwijs van de afzonderlijke besturen.

Het verslagjaar 2014-2015 vormde een overgangsjaar voor de LGF-financiering. Daarnaast hebben 30 scholen voor 44 leerlingen een onderwijsondersteuningsarrangement aangevraagd en toegewezen gekregen. Het samenwerkingsverband kent een laagdrempelige procedure voor het toekennen van OOA's. Het betreft arrangementen voor leerlingen, die zonder een dergelijke ondersteuning zijn aangewezen op onderwijs in het speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs.

In het verslagjaar 2014-2015 is het samenwerkingsverband er goed in geslaagd om een start te maken met het terugdringen van de deelnamepercentages SBO en SO.

Er werden 41 leerlingen naar het SBO verwezen en 28 leerlingen naar het SO. Het aantal verwijzingen naar het SO was in 2014-2015 weliswaar afgenomen ten opzichte van een jaar eerder, maar lag wel beduidend boven de aantallen van voorgaande jaren.

Op basis van deze eerste cijfers konden nog geen conclusies worden getrokken. Dat is duidelijk geworden in 2015-2016. In dit 2^e Passend Onderwijs - jaar is het aantal afgegeven TLV's met name richting het SBO weer sterk toegenomen. Een nadere analyse van deze situatie zal inzicht bieden in de oorzaken hiervan en helderheid scheppen met betrekking tot de toekomst. Overigens zijn daarvoor meerjareengegevens nodig en die zijn op dit moment nog in onvoldoende mate beschikbaar.

Een praktijkcheck in samenwerking met de PO-raad.

Het dagelijks bestuur heeft gebruik gemaakt van het aanbod van de PO-raad om een praktijkcheck uit te voeren. Deze uitvoering heeft plaatsgevonden in augustus 2016. Hoewel het jaarverslag 2016 - waarin het schooljaar 2015-2016 vanuit inhoudelijk oogpunt centraal zal staan - pas zal verschijnen in het voorjaar van 2017, bieden de uitkomsten van de praktijkcheck een goede houvast voor een tussentijdse balans.

Positieve elementen.

1. Er is (zeer) weinig overhead. Er is geen overbodige bureaucratie.
2. De beschikbare middelen worden zoveel mogelijk ingezet op de werkvloer.
3. Er zijn duidelijke en transparante procedures.
4. De IHI-aanpak wordt breed gedragen en vormt een bindende factor, ook met de jeugdzorg.
5. Het mandaat, beslissen op schoolniveau, lijkt succesvol en wordt breed gewaardeerd.
6. Ouders worden vroegtijdig betrokken; dat biedt veel winst m.b.t. de IHI-aanpak.
7. Leerkrachten waarderen de gedeelte verantwoordelijkheid en steun die ze krijgen.
8. De sociaal-maatschappelijke meermansschappen op de scholen worden als positief ervaren.
9. Er heerst een oplossingsgericht klimaat.
10. Het samenwerkingsverband is inhoudelijk goed bezig.
11. Zoetermeer wordt gezien als een goed voorbeeld in de regio.

Aandachtspunten.

1. De werkdruk bij intern begeleiders is hoog.
2. De ambulante begeleiding kan praktischer en flexibeler worden ingezet.
3. De preventieve aanpak heeft meer aandacht nodig.
4. Het formuleren en evalueren van doelen kan worden versterkt.
5. Het professionaliseringsaanbod is te vrijblijvend.

3. De indeling van dit ondersteuningsplan 2017 – 2021.

De indeling van dit 2^e ondersteuningsplan wijkt duidelijk af van die in de vorige versie. We hebben gekozen voor een overzichtelijker geheel door met name nieuw beleid en bestaand beleid duidelijk van elkaar te onderscheiden.

Het nieuwe beleid vormt het beleidsrijke deel van dit plan. Het zijn de speerpunten die in de komende planperiode zullen worden opgepakt.

Het reeds eerder geformuleerde (en gerealiseerde c.q. in uitvoering zijnde) beleid hebben we gegroepeerd in een apart deel. De teksten zijn – in vergelijking met eerdere publicaties – wel op onderdelen geactualiseerd.

Tussen het beleidsrijke deel en het gedeelte met bestaand beleid hebben we de financiële paragraaf geplaatst.

Tenslotte bevat dit ondersteuningsplan een bijlage met aanvullende informatie. Het vorige ondersteuningsplan bevatte meerdere bijlagen. Inmiddels is die informatie op de website van het samenwerkingsverband te vinden.

4. Het nieuwe beleid.

Inleiding.

Het nieuwe beleid, dat in dit deel van het ondersteuningsplan is verwoord, is niet 'uit de lucht komen vallen'. Sinds het verschijnen van het 1^e ondersteuningsplan is het nieuwe beleid feitelijk gaandeweg tot 'wasdom' gekomen. Er zijn in allerlei vormen ervaringen opgedaan waaruit conclusies zijn getrokken met het oog op de toekomst. Er zijn ook een strategische conferentie en een mini-conferentie georganiseerd. Er is een praktijkcheck geweest, uitgevoerd door de PO-raad. Er is in uiteenlopende overleggen gediscussieerd en er is lering getrokken uit landelijke (evaluatie-) documenten, zoals de Koersnotitie PO van de PO-raad. Al met al vele bronnen, waaruit we hebben geput en onze conclusies hebben getrokken. Met het in dit deel verwoorde nieuwe beleid als resultaat.

1. De ondersteuningsstructuur op de scholen.

De ondersteuningsstructuur op de scholen is nadrukkelijk in ontwikkeling. Op meerdere scholen is het allang niet meer zo, dat alleen of met name de interne begeleider daarvoor – onder de eindverantwoordelijkheid van de directeur - verantwoordelijk is. Daarvoor is de taak van de interne begeleider inmiddels ook te veelomvattend geworden. Daar komt bij dat de aanduiding 'interne begeleider' veelal de lading niet dekt: de interne begeleider doet veel, maar begeleiden maakt daar niet of slechts beperkt onderdeel van uit.

De directeur wordt als eindverantwoordelijke voor alle leerlingen steeds nauwer betrokken bij de leerlingenondersteuning en we zien in toenemende mate, dat bijgeschoolde vakspecialisten en/of Lb-leerkrachten deeltaken binnen de ondersteuningsstructuur voor hun rekening nemen.

De rol van de leerkrachten binnen de ondersteuningsstructuur is eveneens gewijzigd. De verantwoordelijkheid voor alle leerlingen die onder hun directe hoede vallen, krijgt steeds meer accent en hun directe betrokkenheid bij de ondersteuningsstructuur is vergroot.

Het voorgaande vereist een nadere beschouwing van de ondersteuningsstructuur op de scholen.

Voor de komende jaren hanteren we de volgende speerpunten:

1. Elke school wijst binnen de ondersteuningsstructuur 1 medewerker aan, die 'het loket' vormt voor contacten van buiten met betrekking tot de ondersteuning van de leerlingen van de school. Dit kan de persoon zijn, die de functie/taak van intern begeleider uitoefent, maar dit kan uiteraard ook een ander personeelslid binnen de school zijn.
2. Elke school is – onder de verantwoordelijkheid en regie van het eigen schoolbestuur - vrij in het vormgeven van de interne ondersteuningsstructuur.

3. Elke school bepaalt zelf welke medewerkers binnen de ondersteuningsstructuur deelnemen aan centrale bijeenkomsten inzake de ondersteuning (netwerken, deskundigheidsbevordering, intervisie e.d.).
4. De financiële middelen die de school met ingang van het schooljaar 2017-2018 – via het eigen bestuur – van het samenwerkingsverband ontvangt voor de ondersteuningsstructuur kan de school naar eigen inzicht – maar wel binnen de kaders van het ondersteuningsplan – inzetten. Bij de toekenning van de gelden wordt rekening gehouden met het ‘schoolgewicht’ (peildatum 1 oktober van het voorafgaande schooljaar).

In 2017-2018 betreft het 80 euro per leerling; in de jaren daarna staat jaarlijks een verhoging met 25% t.o.v. 2017-2018 begroot, zodat er in 2021-2022 160 euro per leerling beschikbaar is en elke school over een stevige ondersteuningsstructuur kan beschikken.

(Meerjarenbegroting: programma 1)

2. De toekomst van het speciaal basisonderwijs.

Op dit moment telt het samenwerkingsverband een drietal voorzieningen voor leerlingen met een toelaatbaarheidsverklaring voor het speciaal basisonderwijs. Deze voorzieningen liggen niet goed verspreid over de stad Zoetermeer. Het deelnamepercentage aan het speciaal basisonderwijs ligt in Zoetermeer ruim boven het landelijk gemiddelde (3,14% ten opzichte van 2,47%). In de afgelopen periode is uitgebreid gediscussieerd over de toekomstige ontwikkeling van deze onderwijsvorm tussen het basisonderwijs en het speciaal onderwijs. De meningen lopen sterk uiteen.

Enerzijds wordt vastgesteld, dat het wenselijk zou zijn meer leerlingen die nu overstappen naar het speciaal basisonderwijs (langer) onderwijs te laten volgen binnen het regulier onderwijs. Anderzijds wordt vastgesteld, dat geen enkele leerling in Zoetermeer onterecht een TLV voor het speciaal (basis)onderwijs ontvangt.

Tegelijkertijd wordt ook vastgesteld dat er leerlingen zijn, waarvoor de ene basisschool niet in staat is om passend onderwijs te bieden, terwijl dat op een andere basisschool wel mogelijk is en een TLV voor het speciaal basisonderwijs niet nodig is.

Er is ook sprake van ontwikkelingen, waarbij met meer nadruk wordt gekeken naar mogelijkheden om leerlingen met de (tijdelijke) inzet van ondersteuning vanuit de jeugdzorg te handhaven in het reguliere onderwijs.

Andere mogelijke maatregelen die worden genoemd in het kader van de ‘SBO-discussie’ zijn:

= meer aandacht voor deskundigheidsbevordering van leerkrachten en
= een andere vormgeving van het reguliere onderwijs.

Al met al is er sprake van een 'zoektocht' naar de juiste maatregelen – en kaders - die een effectieve bijdrage kunnen leveren aan het realiseren van thuisnabij passend onderwijs voor meer leerlingen. Bij dit alles moet nadrukkelijk ook de grens aan de draagkracht van de individuele leerkracht in het oog worden gehouden.

Deze paragraaf dient in samenhang met de paragrafen 7 en 10 te worden gelezen.

Voor de komende jaren hanteren we de volgende speerpunten:

1. Er wordt een werkgroep gevormd, die studie gaat maken met betrekking tot de gewenste, toekomstige vormgeving van passend onderwijs in het primair onderwijs in Zoetermeer, waarbij ook wordt gekeken naar de scheidslijnen tussen basis-, speciaal basis en speciaal onderwijs in Zoetermeer. Deze werkgroep brengt medio 2018 advies uit aan het dagelijks bestuur.
2. Voorafgaand aan elke beslissing in een IHI-overleg binnen het regulier onderwijs met betrekking tot de afgifte van een TLV moet met ingang van 2017-2018 verplicht worden nagegaan of een andere basisschool (zo thuisnabij mogelijk) de betreffende leerling wel passend onderwijs kan bieden. De samenwerking tussen de scholen in (en nabij) dezelfde wijk hopen wij hiermee te stimuleren. De argumentatie waarom dit eventueel niet mogelijk is, moet worden vastgelegd in het groeidocument van de betreffende leerling. Achteraf zal dit worden getoetst zoals dat nu reeds voor andere aspecten van toepassing is. Bij de verantwoording door de scholen is het van belang, dat wordt aangegeven voor hoeveel leerlingen met extra onderwijsbehoeften het is gelukt elders in (of nabij) de wijk een passende plaats te hebben gevonden.
3. Voorafgaand aan elke beslissing in een IHI-overleg binnen het regulier onderwijs met betrekking tot de afgifte van een TLV moet met ingang van 2017-2018 verplicht worden nagegaan of de school de betreffende leerling wel passend onderwijs kan bieden in combinatie met de (tijdelijke) inzet binnen de onderwijssituatie van ondersteuning vanuit de jeugdzorg. De argumentatie, waarom dit eventueel niet mogelijk is, moet worden vastgelegd in het groeidocument van de betreffende leerling. Achteraf zal dit worden getoetst zoals dat nu reeds voor andere aspecten van toepassing is.
4. In de komende periode wordt binnen het samenwerkingsverband en verspreid over Zoetermeer een aantal scholen gestimuleerd om deel te nemen aan een pilot om zich te ontwikkelen tot een zo inclusief mogelijke onderwijsvoorziening. Deze scholen zullen worden uitgenodigd om hiervoor – met instemming van het eigen bestuur – een plan in te dienen bij het dagelijks bestuur van het samenwerkingsverband met het verzoek om tijdelijke, aanvullende faciliteiten.

Een dergelijke school functioneert in principe – gefaseerd – zonder verwijzingen naar SBO of SO en zonder de vorming van aparte SBO/SO-groepen en is bereid ook leerlingen op te nemen van scholen in de buurt aan wie op die scholen geen passend onderwijs geboden kan worden. De uiteindelijke doelstelling van de pilots is om de overstap van leerlingen van het regulier onderwijs naar het SBO en het SO per wijk zoveel mogelijk terug te dringen door verhoging van het basisaanbod binnen het regulier onderwijs op wijkniveau. Bij de spreiding van de deelnemende scholen aan de pilots zal gekeken worden naar wijken waar nu geen SBO of SO is gevestigd, maar nadrukkelijk ook naar wijken waar een dergelijke voorziening wel aanwezig is. Het dagelijks bestuur zal de aanvragen beoordelen op basis van nog nader te formuleren criteria.

De voortgang en resultaten van de pilots zullen worden betrokken bij de bespreking in en advisering door de werkgroepen, zoals genoemd in deze paragraaf en in paragraaf 10.

We beschouwen 2017-2018 als een voorbereidingsjaar voor de uitvoering van de pilots. Vanaf 2018-2019 is voor de uitvoering van de pilots jaarlijks een budget van 100.000 euro in de meerjarenbegroting opgenomen (*programma 6*)

5. De professionele deskundigheid van leerkrachten met betrekking tot het bieden van passend onderwijs verdient de komende jaren versterking. In de eerste plaats valt dit onder de verantwoordelijkheid van de afzonderlijke besturen, maar het dagelijks bestuur is – aanvullend – voorstander van het ontwikkelen van een passend scholingsaanbod op het niveau van het samenwerkingsverband.

In de meerjarenbegroting is voor de deskundigheidsbevordering vanaf 2017 jaarlijks een budget van 25.000 euro begroot (*programma 6*)

3. De ontwikkeling van een doorgaande lijn ‘voorschool-basisschool-voortgezet onderwijs’.

Een ononderbroken ontwikkeling gedurende de leeftijd van 0 tot (minimaal) het einde van de leerplicht is iets dat we elke jonge medeburger wensen. Vooralsnog moeten we constateren dat de realiteit hier nog ver van verwijderd is. Zeker voor leerlingen met extra onderwijs- en ondersteuningsbehoeften valt er hieromtrent nog veel winst te behalen. Gelukkig zijn er in Zoetermeer in de afgelopen jaren goede initiatieven ontwikkeld om de situatie te verbeteren, maar er is meer nodig.

Voor de komende jaren hanteren we de volgende speerpunten:

1. Bij de overgang van voorschool naar basisonderwijs dient er voor alle kinderen een overdrachtsformulier ingevuld te worden in combinatie met een ‘warme overdracht’. We beschouwen dit als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de kinderopvang en het onderwijs. Het overdrachtsformulier bevat informatie over de ontwikkeling van de kinderen en de aandachtspunten die daarbij van belang zijn.

De verworvenheden die in dit kader binnen de voor- en vroegschoolse educatie (VVE) zijn opgedaan, verdienen het om samenwerkingsverband-breed te worden ingevoerd.

2. Voor een doorgaande lijn in de ontwikkeling van leerlingen van basisschool naar voortgezet onderwijs wordt een vertegenwoordiger van het samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs standaard al in groep 7 bij het IHI-proces betrokken voor leerlingen met extra onderwijs- en ondersteunings-behoeften.
3. Het onderwijskundig rapport PO-VO wordt onderdeel van een gebruiksvriendelijk, gedigitaliseerd 'leerlingdossier', waarvan onder meer ook het 'groeidocument' (het document, waarin het verloop van het IHI-traject wordt vastgelegd) deel uit zal maken.

De ontwikkeling hiervan vindt plaats onder verantwoordelijkheid van de Zoetermeerse schoolbesturen in samenwerking met het samenwerkingsverband en in afstemming met het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs.

In de begroting 2017 is hiervoor vanuit het samenwerkingsverband – uitgaande van cofinanciering met de schoolbesturen en het voortgezet onderwijs – een incidenteel budget beschikbaar van 10.000 euro (*programma 6*)

4. Er wordt gaandeweg de komende planperiode (2017-2021) inhoudelijk, organisatorisch en bestuurlijk intensiever samengewerkt tussen de samenwerkingsverbanden primair en voortgezet onderwijs in Zoetermeer. Onderdeel daarvan vormt een onderzoek naar de mate waarin het mogelijk is om beide samenwerkingsverbanden tot een geheel te smeden en de vormgeving, die daar het beste bij past.

Medio 2018 moet hieromtrent duidelijkheid bestaan, zodat het besluitvormingstraject aansluitend daarop kan worden gestart.

4. De doorontwikkeling van de IHI-aanpak.

De IHI-aanpak heeft de afgelopen jaren vaste grond onder de voeten gekregen binnen het samenwerkingsverband. De aanpak wordt breed gedragen; er zijn vele positieve ervaringen. Tegelijkertijd kan worden vastgesteld, dat de doorontwikkeling – met het oog op de realisering van een hoger kwaliteitsniveau – nog veel aandacht behoeft.

Voor de komende jaren hanteren we de volgende speerpunten:

1. Het preventieve element binnen de IHI-aanpak verdient versterking.

Via deskundigheidsbevordering – al of niet op het niveau van het samenwerkingsverband – zullen leerkrachten, maar ook andere betrokkenen, hieromtrent beter toegerust gaan worden.

2. Het optimaal laten verlopen van het IHI-proces vereist naast kennis vooral ook de juiste vaardigheden. Scholen – en met name directeuren en intern begeleiders - moeten hiertoe in voldoende mate worden toegerust. Via deskundigheidsbevordering – al of niet op het niveau van het samenwerkingsverband – zal dit worden opgepakt.
3. De werkdruk bij de intern begeleiders moet worden verminderd. Enerzijds is dit te realiseren door taken binnen de ondersteuningsstructuur op de scholen te herverdelen, inclusief organisatorisch-administratieve aspecten en het takenpakket van de intern begeleiders in overeenstemming te brengen met hun taakomvang. Anderzijds zal het digitaliseren van het 'groeidocument' hieraan een positieve bijdrage leveren.
4. Het aantal directbetrokkenen bij de IHI-aanpak op de scholen moet zoveel mogelijk worden ingeperkt teneinde de beschikbare tijd zo efficiënt mogelijk te investeren. De structuur van de sociaalmaatschappelijke 'meermanschappen' op de scholen zal daartoe worden aangepast. Ook een verbeterde stroomlijning van de inzet van ambulante begeleiders vanuit het speciaal (basis-) onderwijs kan hieraan een bijdrage leveren.

5. Professionalisering.

Om het verzorgen van passend onderwijs, zoals in dit ondersteuningsplan geformuleerd, plaats te laten vinden, moet aan een groot aantal – ook kwalitatieve - voorwaarden worden voldaan. Het samenwerkingsverband – het is goed dit te benadrukken - is slechts in beperkte mate in staat om daaraan tegemoet te komen. De financiële ruimte is immers bij lange na niet toereikend.

We doen wat we kunnen en professionalisering/deskundigheidsbevordering van alle betrokkenen behoort daarbij tot de mogelijkheden. In de paragrafen hiervoor hebben we hier ook al aandacht voor gevraagd. De professionalisering/deskundigheidsbevordering is een primaire verantwoordelijkheid van de afzonderlijke besturen, maar uit het oogpunt van efficiëntie, afstemming en herkenbaarheid kan ook het samenwerkingsverband hierin – op verzoek van de besturen – een belangrijke rol vervullen.

Voor de komende jaren hanteren we de volgende speerpunten:

1. De professionalisering van leerkrachten met betrekking tot de IHI-aanpak — al of niet op het niveau van het samenwerkingsverband – zal worden opgepakt.

2. De professionalisering van directeuren en intern begeleiders met betrekking tot de IHI-aanpak – al of niet op het niveau van het samenwerkingsverband – zal worden opgepakt.
3. De professionalisering van intern begeleiders en ambulante begeleiders met betrekking tot de problematiek van (dreigende) thuiszitters en het vinden van alternatieven voor deze leerlingen zal worden opgepakt.
4. De professionalisering van directeuren, interne begeleiders en (gespecialiseerde) leerkrachten met betrekking tot de communicatie met ouders/ verzorgers zal – al of niet op het niveau van het samenwerkingsverband – worden opgepakt. Juist bij ingewikkelde cases is het van groot belang ouders/ verzorgers te blijven betrekken bij het IHI-proces. Daarvoor zijn niet zelden specifieke vaardigheden gewenst.

In de meerjarenbegroting is voor de deskundigheidsbevordering vanaf 2017 jaarlijks een budget van 25000 euro begroot (*programma 6*)

6. De toekenning van onderwijsondersteuningsarrangementen (OOA's)

Onderwijsondersteuningsarrangementen zijn bedoeld om in te zetten bij leerlingen ter voorkoming van de noodzaak om voor hen een TLV af te geven voor het speciaal (basis-) onderwijs. In de huidige praktijk is sprake van een ruime interpretatie van dit beginsel, hetgeen voortvloeit uit het feit dat er ook andere leerlingen zijn die – al of niet tijdelijk - extra ondersteuning nodig hebben in het kader van passend onderwijs op de basisschool. Dit laatste maakt echter onderdeel uit van de basisondersteuning die elke school – onder de verantwoordelijkheid van het eigen bestuur - zelf behoort te bieden, maar waarvan niet zelden wordt aangegeven dat de school daar de formatieve ruimte niet voor heeft. Al met al vraagt dit wel een ander beleid vanuit het samenwerkingsverband.

Voor de komende jaren hanteren we het volgende speerpunt:

Met ingang van 2017-2018 worden, ter versterking van de basisondersteuning, alle beschikbare middelen voor OOA's – op basis van de leerlingenaantallen en rekening houdend met het 'schoolgewicht' (peildatum 1 oktober van het voorafgaande schooljaar) – verdeeld over de schoolbesturen. Bij de bepaling van het 'schoolgewicht' wordt rekening gehouden met het aantal leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften. Het rijk heeft daarvoor regels vastgesteld.

De besturen delen de te ontvangen middelen toe aan hun scholen, waarbij zij de vrijheid hebben om op basis van eigen aanvullende criteria qua toedeling af te wijken van de genoemde criteria. De toegekende middelen kunnen flexibel worden ingezet ten behoeve van de ondersteuning van (groepjes) leerlingen met extra onderwijs- en ondersteuningsbehoeften. Hierbij is het van belang in het oog te houden dat voor individuele ouders/verzorgers de extra ondersteuning van hun eigen kind herkenbaar in beeld blijft. Voor het schooljaar 2017-2018 betreft het globaal 5000 euro voor een school met 200 leerlingen zonder 'schoolgewicht'.

In de komende jaren kan dit bedrag maar verwachting worden verhoogd als gevolg van de positieve effecten van de landelijke verevening.

De scholen kunnen gebruik blijven maken van de ondersteuning van ambulante begeleiders vanuit het SBO en SO (*Meerjarenbegroting programma 3*).

Ter aanvulling op de nieuwe financieringssystematiek is in de meerjarenbegroting een jaarlijks budget opgenomen van 50.000 euro. Dit budget 'Extra ondersteuning/onderwijsarrangementen' is bedoeld voor het oplossen van mogelijke knelpunten die het gevolg zijn van de nieuwe financieringssystematiek (*Meerjarenbegroting: programma 2*).

7. De omvang van het SBO en het SO.

Er zijn nog onvoldoende meerjareengegevens beschikbaar om een goed inzicht te hebben in de ontwikkeling van de leerlingenaantallen in het SBO en het SO. In 2014-2015 was de situatie in die zin gunstig, dat de eerder geformuleerde doelstellingen ruimschoots werd gehaald.

In 2015-2016 was er van het omgekeerde sprake. Voorzichtigheidshalve handhaven we de bij de start van passend onderwijs geformuleerde doelstellingen.

Voor de komende jaren hanteren we de volgende speerpunten:

1. Een jaarlijkse daling van het SBO-deelnamepercentage van 2,5% in de richting van 2% van de totale populatie.
2. Een jaarlijkse daling van het aantal leerlingen in het SO van 5 leerlingen tot 1,5% van de totale populatie.

Deze beoogde afname vormt onderdeel van het totale pakket aan maatregelen zoals geformuleerd in dit 2^e ondersteuningsplan.

(Meerjarenbegroting: programma's 1, 2, 3, 4, 5 en 6)

8. De doorontwikkeling van Meerpunt.

De landelijke invoering van de Centra voor Jeugd en Gezin is in Zoetermeer aangegrepen om hiervoor in goede samenwerking tussen gemeente, onderwijs zorg en welzijn een eigen vormgeving te ontwikkelen: Meerpunt. Binnen Meerpunt zijn vele partners met elkaar verbonden. De IHI-aanpak functioneert binnen de Meerpuntafspraken en het samenwerkingsverband hecht veel waarde aan een kwalitatief Meerpunt. Het werken met 1 kind – 1 gezin – 1 plan krijgt veel aandacht. Er worden ook knelpunten gesignaleerd. Knelpunten die om aandacht vragen in het kader van een doorontwikkeling van Meerpunt.

Voor de komende jaren hanteren we de volgende speerpunten:

1. Het samenwerkingsverband wenst een actieve bijdrage te leveren aan een doorontwikkeling van Meerpunt.
2. Het samenwerkingsverband zal initiatieven ontwikkelen, die een grotere bekendheid met Meerpunt en de Meerpuntprincipes binnen Zoetermeer moeten realiseren.

9. Het beleid met betrekking tot (dreigende) thuiszitters.

Vanaf de start van passend onderwijs in 2014 is door het samenwerkingsverband veel energie gestoken in het terugdringen van het aantal (dreigende) thuiszittende leerlingen. In het kader van de monitoring van deze problematiek is een 'thuiszitterstafel' in het leven geroepen die maandelijks bijeenkomt.

Naast een vertegenwoordiger van het dagelijks bestuur van het samenwerkingsverband maken vertegenwoordigers van de gemeente Zoetermeer (beleid, leerplicht en JGH, de afdeling jeugd & gezinshulp) hiervan deel uit, terwijl recent ook een vertegenwoordiger van de OZA-pilot (Onderwijs & Zorg Arrangement) is toegetreden.

Stichting De Horizon in Rotterdam is hoofduitvoerder van de OZA-pilot, een gezamenlijk initiatief van ons samenwerkingsverband en de gemeente Zoetermeer.

Op dit moment (peildatum januari 2017) bedraagt het percentage thuiszittende leerlingen op het totaal aantal leerlingen (12000) binnen het samenwerkingsverband minder dan 0,1%.

Het aantal (dreigende) thuiszittende leerlingen kan – op grond van deze cijfers - enerzijds beperkt worden genoemd, maar anderzijds geldt dat elke thuiszittende leerling er een teveel is. Daarbij moet bedacht worden, dat veel afhangt van de definitie die in dit kader wordt gehanteerd. Wanneer – zoals in de landelijke definitie staat verwoord - alleen thuiszittende leerlingen worden geteld, die langer dan 4 weken zonder geldige reden geen onderwijsinstelling bezoeken en geen leerplichtontheffing hebben, dan is het aantal thuiszitters in Zoetermeer zelfs uiterst beperkt.

De gezamenlijke aanpak in Zoetermeer – inclusief de opvang in en de begeleiding vanuit de OZA-pilot – is erop gericht om leerlingen die de school – om welke reden dan ook - niet kunnen bezoeken, goed in beeld te hebben en alles in het werk te stellen om hen of zo spoedig mogelijk weer terug naar school te begeleiden of hen anderszins een onderwijs- en ondersteuningsprogramma te laten volgen, waardoor zij zich optimaal kunnen ontwikkelen op basis van een gezamenlijk geformuleerd ontwikkelingsperspectief.

De zogenaamde 'doorzettingsmacht' is bij dit alles een belangrijk aspect. Het uitgangspunt is, dat binnen het samenwerkingsverband in eendrachtige samenwerking de beste oplossing voor een leerling wordt gezocht met behoud van ieders' bevoegdheden en verantwoordelijkheden.

Daarbij kan maximale druk worden uitgeoefend op een organisatie, die geacht wordt een eindbeslissing te nemen zonder op diens stoel te gaan zitten.

Voor de komende jaren hanteren we de volgende speerpunten:

1. De maandelijkse monitoring aan de 'thuiszitterstafel' wordt voortgezet gericht op een situatie, waarbij er geen sprake is van thuiszitters in de zin zoals landelijk geformuleerd.
2. De OZA-pilot wordt omgezet in een structureel 'Onderwijs & Zorg – Arrangement', gepositioneerd binnen het speciaal onderwijs van het samenwerkingsverband. Voor de kalenderjaren 2017 en 2018 is voor de OZA-pilot 80.000 euro begroot (*Meerjarenbegroting: programma 6*)

10. Het dekkende netwerk.

Het samenwerkingsverband beschikt over een dekkend netwerk in het kader van het bieden van passend onderwijs aan alle leerlingen: basisonderwijs, speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs (cluster 3 en 4). Verder is in Zoetermeer een voorziening voor leerlingen met ernstige gehoor- en spraakproblemen aanwezig. Voor leerlingen, voor wie – vanwege de ernst van de problematiek - binnen de voorzieningen voor speciaal onderwijs in Zoetermeer geen passend aanbod beschikbaar is, is plaatsing mogelijk op scholen in de regio.

Deze paragraaf dient in samenhang te worden gelezen met de paragrafen 2 en 7.

Voor de komende jaren hanteren we de volgende speerpunten:

1. Met de verhuizing van SO De Parachute naar Seghwaert ontstaan er meer mogelijkheden voor plaatsing van leerlingen, voor wie tot nu toe noodgedwongen een passend aanbod buiten Zoetermeer moest worden gezocht. Deze 'verbreding' zal binnen het samenwerkingsverband nauwgezet worden gemonitord.
2. Er wordt een werkgroep in het leven geroepen, die een studie gaat maken van de positionering van het speciaal onderwijs binnen ons samenwerkingsverband. Daarin wordt de toekomstige positionering van de OZA-pilot meegenomen, maar ook het raakvlak met het speciaal basisonderwijs, het observatie-onderwijs aan jonge risicoleerlingen en de samenwerking/afstemming met voorzieningen voor leerlingen met ernstige psychische problemen. Uiterlijk medio 2018 brengt deze werkgroep ter zake een advies uit aan het dagelijks bestuur, waarna het besluitvormingsproces kan starten. Nagegaan moet worden in hoeverre het wenselijk is om deze werkgroep samen te voegen met de werkgroep die staat beschreven bij onder 2 (toekomst SBO) of hoe (tussentijdse) onderlinge afstemming kan worden gerealiseerd.

11. Een nieuw intern toezichtkader.

Binnen het samenwerkingsverband is de afgelopen periode ervaring opgedaan met een intern toezichtkader, waarin onder meer de bestuurlijke verhoudingen zijn vastgelegd en de wijze, waarop het dagelijks bestuur verantwoording aflegt aan het algemeen bestuur.

Een intern toezichtkader is van belang voor alle betrokkenen binnen het samenwerkingsverband, omdat het duidelijkheid schept ten aanzien van verantwoordelijkheden. Op basis van deze ervaring wordt momenteel gewerkt aan een aangepast toezichtkader, dat beter is afgestemd op de gewenste praktijk.

Voor de komende jaren hanteren we de volgende speerpunten:

1. De implementatie van het nieuwe toezichtkader wordt ter hand genomen.
2. Via het jaarverslag wordt jaarlijks gerapporteerd met betrekking tot de stand van zaken voor wat betreft de verantwoording van het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur zoals geformuleerd in het nieuwe toezichtkader.
3. In lijn met het nieuwe interne toezichtkader zal uiterlijk eind 2018 – op basis van de resultaten van interne discussie – een besluit worden genomen over de gewenste toekomstige (bestuurlijke) organisatiestructuur van het samenwerkingsverband inclusief een stappenplan ter realisering hiervan.

12. De lokale educatieve agenda 2017-2021.

De gemeente Zoetermeer ontwikkelt momenteel samen met vele partners in het onderwijs, de zorg, het welzijn en de cultuursector een lokale educatieve agenda voor de komende jaren.

Een kleine 20-tal beleidsthema's maakt onderdeel uit van deze agenda, waaronder passend onderwijs, thuiszitters, onderwijs aan vluchtelingen en de doorontwikkeling van Meerpunt. Ook bij andere thema's zijn er raakvlakken met passend onderwijs. Het dagelijks bestuur van het samenwerkingsverband is bij de ontwikkeling en uitvoering van deze 'agenda' betrokken.

Voor de komende jaren heeft het dagelijks bestuur de volgende voornemens:

1. Het volgen van de uitvoering van de lokale educatieve agenda.
2. Het betrekken van partners, die een bijdrage kunnen leveren aan het versterken van het proces naar passend onderwijs en bij de planontwikkeling en – uitvoering in het kader van dit ondersteuningsplan.
3. Het informeren van en discussiëren met partners die betrokken zijn bij de lokale educatieve agenda over ontwikkelingen met betrekking tot passend onderwijs ter versterking van dit proces.

13. De kwaliteitsontwikkeling.

De kwaliteitsontwikkeling binnen het samenwerkingsverband vormt een structureel aandachtspunt. We willen immers passend onderwijs van hoge kwaliteit realiseren. Het vaststellen van 'de kwaliteit' is echter niet eenvoudig. De 'Koersnotitie Passend Onderwijs 2016' kan daarbij de helpende hand bieden. De 10 condities voor passend onderwijs (het referentiekader) zijn belangrijk. Deze zijn als bijlage bij dit ondersteuningsplan opgenomen.

Verder worden in genoemde koersnotitie een 5-tal succesfactoren genoemd:

- goed toegeruste docenten in een professionele schoolorganisatie.
- ouders als pedagogisch partner.
- samenwerking als professionele afweging.
- een dienende infrastructuur voor onderwijs en zorg.
- sturen op resultaten met aandacht voor proceskwaliteit.

Voor de komende jaren heeft het dagelijks bestuur de volgende voornemens:

1. Bij de kwaliteitsontwikkeling worden de 10 punten uit het referentiekader en de 5 succesfactoren uit de koersnotitie PO als speerpunten gehanteerd.
2. Er zal worden gezocht naar een landelijk genormeerd kwaliteitsinstrument Passend Onderwijs, passend bij ons samenwerkingsverband, waarmee het niveau van de kwaliteit van tijd tot tijd in beeld kan worden gebracht.

5. De meerjarenbegroting.

In de meerjarenbegroting zijn budgetten opgenomen om het bestaande en het nieuwe beleid uit te kunnen voeren. In de paragraaf 'nieuw beleid' in dit ondersteuningsplan wordt steeds verwezen naar de meerjarenbegroting. Deze verwijzingen vormen feitelijk de toelichting bij de meerjarenbegroting. We willen daar het volgende aan toevoegen:

- Recent is een risicoanalyse uitgevoerd. De conclusies daaruit zijn verwerkt in de meerjarenbegroting. De risico's hebben met name betrekking op de onzekerheid met betrekking tot het deelnamepercentage aan het SBO en het SO en de kwaliteit van de financiële bedrijfsvoering. De risicoanalyse heeft geleid tot het advies om een weerstandvermogen op te bouwen van 442.000 euro. De omvang van het weerstandsvermogen kan worden verlaagd, zodra de kwaliteit van de financiële bedrijfsvoering is verhoogd. Het dagelijks bestuur streeft ernaar om dit in 2017 te realiseren. Het advies inzake de omvang van het weerstandsvermogen is door het dagelijks bestuur overgenomen van de externe adviseur en dit is verwerkt in de meerjarenbegroting.
- In de meerjarenbegroting is een nieuw programma opgenomen: intensivering beleid. Hiervoor is vanaf 2018 een budget beschikbaar. Deze begrote beschikbaarheid biedt de ruimte om in volgende jaarbegrotingen – desgewenst - ingezet nieuw beleid te intensiveren of nieuwe initiatieven, passend binnen het beleid zoals in dit ondersteuningsplan geformuleerd, te nemen en te financieren.

MEERJARENBEGROTTING KALENDRIJAAR

soort	2017	2018	2019	2020	2021	2022
lichte ondersteuning	1.810.820	1.939.475	1.864.634	1.977.611	1.885.447	1.887.383
zware ondersteuning	4.094.322	4.126.432	4.216.417	4.260.947	4.250.680	4.256.122
vereniging zware ondersteuning	-738.324	-604.635	-407.139	-159.762		
grensverkeer SBAO in	23.015	34.701	39.979	39.979	39.979	39.979
overdrachtsverplichting van SBAO	0	0	0	0	0	0
regeling schoolmaatschappelijk werk	27.780	27.780	27.780	27.780	27.780	27.780
overige baten	0	0	0	0	0	0
geoordeelde subsidies en bijdragen voor specifieke programma's in het ondersteuningsplan	0	0	0	0	0	0
Totale baten	5.157.613	5.417.753	5.741.672	6.046.555	6.201.886	6.211.244

soort	2017	2018	2019	2020	2021	2022
oefdracht SO, leidt uit, (via DUO)	1.907.898	1.928.644	1.928.644	1.928.644	1.928.644	1.928.644
oefdracht SO, leidt uit, (tussentijdse groei SO), ondersteuningsbevestiging	121.099	95.498	95.498	95.498	95.498	95.498
oefdracht SO, leidt uit, (tussentijdse groei SO), basiskostenfiging	53.505	42.853	42.853	42.853	42.853	42.853
grensverkeer SBAO uit	35.435	46.367	54.283	54.283	54.283	54.283
overdrachtsverplichting van SBAO	699.893	683.700	617.729	563.560	514.334	467.183

wettelijke verplichte herbesteding AB (pers) bij SO

Pr. 1 Ondersteuningsstructuur en HPI	966.700	1.123.800	1.362.240	1.594.040	1.827.680	1.828.800
Pr. 2 Extra ondersteuning	357.720	364.664	367.856	368.808	369.844	370.040
Pr. 3 Ambulante begeleiding SO	189.000	189.000	189.000	189.000	189.000	189.000
Pr. 4 Schoolmaatschappelijk werk	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000
Pr. 5 SBO extra middelen	225.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Pr. 6 Ontwikkelbudget - pilots	115.000	205.000	225.000	125.000	125.000	125.000
Pr. 7 Organisatie SWV	300.000	270.000	270.000	270.000	270.000	270.000
Pr. 8 Intensivering beleid	0	224.873	438.736	559.439	525.713	580.709
Pr. 9 Omroepen	151.423	108.353	114.833	120.531	124.038	124.225
 totaal programma's	2.339.843	2.620.692	3.002.665	3.361.918	3.566.275	3.622.775

Totale lasten	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Totale lasten	5.157.613	5.417.753	5.741.672	6.046.555	6.201.886	6.211.244
Resultaat	0	0	0	0	0	0

Afdracht zware ondersteuning

de maximale oefdracht SO bedraagt (budget zware ondersteuning inclusief vereniging):
 de werkelijke oefdracht (via DUO en SWV) is:
 indien de baten zware ondersteuning lager zijn dan de oefdracht SO wordt de lumpsum van de deelnemende scholen gekort:
 per leerling (SO en VSO):

3.239.998	3.521.797	3.809.278	4.101.185	4.250.680	4.256.122
62%	57%	53%	49%	48%	48%
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0

6. Het bestaande beleid.

1. Visie.

Alle kinderen in Zoetermeer die zijn aangewezen op primair onderwijs (inclusief het speciaal onderwijs) hebben recht op de voor hen meest passende – zo thuisnabij mogelijke - plek met, voor zover dat op basis van hun onderwijsbehoeften gewenst is, passende ondersteuning en zorg. Bij de realisering van deze visie wordt nauw samengewerkt met de ouders/verzorgers van de leerlingen, aangezien zij een belangrijke rol binnen passend onderwijs vervullen.

2. Missie.

Het beleid van het samenwerkingsverband is erop gericht om – in samenwerking met alle betrokkenen binnen Meerpunt – voorzieningen, condities en arrangementen te creëren, die ertoe bijdragen, dat de geformuleerde visie zo maximaal mogelijk wordt gerealiseerd.

3. Het inhoudelijk beleid van het samenwerkingsverband.

Bij de ontwikkeling en de uitvoering van het beleid binnen het samenwerkingsverband vervullen de volgende beleidsuitgangspunten een belangrijke rol:

- A. Op alle scholen binnen het samenwerkingsverband staat handelingsgericht werken centraal.
- B. Preventieve maatregelen krijgen de hoogste prioriteit. Door – mede op basis van observatie - in een zo vroeg mogelijk stadium in te grijpen, worden grotere problemen zoveel mogelijk voorkomen. Het beleid met betrekking tot VVE (Voor- en Vroegschoolse Educatie) is nadrukkelijk op preventie gericht. Preventie is ook binnen handelingsgericht werken een belangrijk aspect.
- C. De IHI-aanpak (integraal handelingsgericht indiceren) wordt op alle scholen toegepast.
- D. De Meerpuntprincipes worden gehanteerd.

De ambities.

Alle kinderen in Zoetermeer die zijn aangewezen op primair onderwijs krijgen dit – zo thuisnabij mogelijk - aangeboden op de voor hen meest passende plek met passende ondersteuning zoals beschreven in dit ondersteuningsplan.

Het referentiekader.

Het samenwerkingsverband hanteert het landelijk vastgestelde referentiekader Passend Onderwijs als richtlijn bij het realiseren van de geformuleerde ambitie. De kernpunten uit het referentiekader zijn als bijlage aan dit plan toegevoegd.

De verbinding met Meerpunt.

Het samenwerkingsverband is kernpartner binnen Meerpunt (CJG), dat onder regie van de gemeente functioneert. In Zoetermeer maakt het onderwijs al vanaf de start van het CJG onderdeel uit van Meerpunt. Het samenwerkingsverband hecht, gelet op de eigen visie en missie, grote waarde aan de samenwerking binnen Meerpunt.

De verbinding met het brede sociale domein.

Het brede sociale domein is in beweging. De gemeente Zoetermeer heeft als opdracht om er als regisseur zorg voor te dragen, dat 3 grote decentralisaties/transities (de jeugdzorg, de WMO en de participatiewet) binnen dit domein in onderlinge samenhang tot een goed resultaat worden geleid, waarbij de individuele inwoner van Zoetermeer centraal staat. De invoering van passend onderwijs vormt de 4e grote transitie, waarvoor het SWV verantwoordelijk is. Het SWV zal zich – gezien het belang van een integrale aanpak - inzetten voor een goede afstemming op de 3 andere transitie. Het onderwijs vervult binnen het brede sociale domein een belangrijke rol. Daarvoor is een goede positionering gewenst, ingebed in het grote geheel met alle aandacht voor het individu in zijn/haar sociale omgeving. Het SWV zal waar mogelijk bijdragen aan de inhoudelijke en organisatorische discussie hieromtrent.

De samenwerking met de gemeente.

Het samenwerkingsverband werkt - vanuit onze eigen verantwoordelijkheid en onze kerntaak onderwijs - nauw samen met de Gemeente Zoetermeer. De gemeente bekleedt een kwaliteitszetel met adviserende stem in het stichtingsbestuur. Het SWV hecht grote waarde aan een goede samenwerking met de gemeente in verband met onder meer de rol van de gemeente als regisseur van de 3 grote transitie, en de gemeenschappelijke belangen in het kader van 'Ondersteuning en zorg voor de jeugd'. Verder wordt er samengewerkt in het kader van de Lokale Educatieve Agenda (LEA) Niet in de laatste plaats vervult de gemeente een belangrijke rol als subsidieverlener.

De rol van de ouders/verzorgers.

De ouders/verzorgers van de leerlingen vervullen binnen passend onderwijs een belangrijke rol.

Zij nemen dan ook een centrale plaats in binnen de IHI-procedure en de Meerpuntaanpak en formeel binnen de ondersteuningsplanraad (OPR). We hechten eraan om deze rol en plaats ook expliciet in dit ondersteuningsplan aan te duiden.

In toenemende mate wordt binnen het onderwijs gewerkt aan versterking van de driehoek leerling-ouder/verzorger-leerkracht. Waar mogelijk zal deze ontwikkeling vanuit het samenwerkingsverband worden gestimuleerd met oog voor de eigen kracht en de eigen verantwoordelijkheid van ouders/verzorgers.

Thuiszittende leerlingen.

In lijn met het landelijke beleid met betrekking tot Passend Onderwijs acht het SWV het volstrekt ongewenst, dat leerlingen geen onderwijs volgen en gedurende korte of lange(re) tijd ongeoorloofd thuiszitten zonder ontheffing van leerplicht. Het SWV zal dit dan ook met alle haar ter beschikking staande middelen bestrijden. De IHI-procedure biedt daartoe goede mogelijkheden.

4. Het geheel aan ondersteuningsvoorzieningen.

De IHI-aanpak.

In de afgelopen jaren is – in samenhang met Meerpunt - binnen het samenwerkingsverband een unieke werkwijze ontwikkeld: de IHI-aanpak (Integraal Handelingsgericht Indiceren), waarbij het overigens in de praktijk om arrangeren en niet om indiceren gaat.

Binnen deze werkwijze staat de driehoek leerkracht-ouder/verzorger-leerling centraal. De ouder/verzorger is binnen de IHI-procedure een gelijkwaardige gesprekspartner van de leerkracht. De complete beschrijving van deze werkwijze is als bijlage bij dit ondersteuningsplan gevoegd.

Enkele hoofdpunten uit de IHI-aanpak luiden als volgt:

1. Maximale flexibiliteit m.b.t. het hanteren van procedures en het formuleren van ondersteuningsarrangementen en het toekennen van faciliteiten.
2. Een stappenplan is een hulpmiddel en geen doel.
3. Het gaat primair om ondersteuning van de leerling en de leerkracht.
4. Aandacht voor preventie als basis voor het onderwijsleerproces.

Er is een 10-stappenplan, dat de basis vormt bij de IHI-aanpak en die begint bij de leerkracht en uiteindelijk kan leiden tot plaatsing van een leerling op een speciale onderwijsvoorziening.

De basisondersteuning.

Binnen de IHI-aanpak en gebaseerd op de Meerpuntprincipes – met inachtneming van de inhoud van dit ondersteuningsplan en de daartoe aangereikte kaders van het eigen schoolbestuur - organiseert elke individuele school de interne basisondersteuning.

Het functioneren van de leerkracht en de versterking daarvan (binnen de pedagogische driehoek) staat daarbij centraal.

De wijze waarop en de vorm waarin de school de basisondersteuning organiseert staat beschreven in het schoolondersteuningsprofiel.

Enkele Meerpuntprincipes zijn:

- = laagdrempeligheid,
- = gezamenlijke verantwoordelijkheid,
- = alle deskundigheid aan de voorkant,
- = een sluitende aanpak,
- = 1 gezin – 1 plan en
- = een centrale rol voor de ouders/verzorgers.

De extra ondersteuning.

Overeenkomstig de IHI-aanpak wordt - indien dit noodzakelijk wordt geacht - ondersteuning van binnen en/of van buiten de school ingeschakeld. Dit kan ondersteuning zijn vanuit eigen voorzieningen van de school, vanuit speciale onderwijsvoorzieningen binnen het samenwerkingsverband of ondersteuning door Meerpuntpartners. Soms kan het ook gewenst zijn ondersteuning in te roepen van buiten Zoetermeer wanneer deze binnen het samenwerkingsverband en Meerpunt niet voorhanden is. Dit proces verloopt via de interne en/of ambulante begeleiding. Voor zover dit ondersteuning betreft vanuit Meerpunt-zorgpartners verloopt dit via het schoolmaatschappelijk werk.

De omvang van deze extra ondersteuning is enerzijds afhankelijk van de mate van ondersteuningsbehoefte van de betreffende leerling en anderzijds van de beschikbare middelen. Het is een kwestie van maatwerk binnen de mogelijkheden van het eigen bestuur of het samenwerkingsverband. Deze mogelijkheden worden – zoals ook elders in dit ondersteuningsplan aangegeven – begrensd door de beschikbare faciliteiten.

De schoolspecifieke ondersteuningsarrangementen.

Aanvullend op hetgeen in de basisondersteuning voor alle scholen binnen het samenwerkingsverband van toepassing is, bieden een of meerdere scholen de volgende schoolspecifieke ondersteuningsarrangementen aan:

- A. Een gericht aanbod voor hoogbegaafde leerlingen.
- B. Eerste opvang van niet-Nederlandstalige leerlingen.
- C. Onderwijs aan vluchtelingenkinderen.
- D. Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)
- E. Motorische remedial teaching (MRT).
- F. Schakelklassen voor leerlingen, die extra taalondersteuning nodig hebben.
- G. Een speeltaalhuis voor peuters met extra grote taalachterstand in combinatie met sociale problematiek in samenwerking met de kinderopvang.

In hoeverre bij het tegemoetkomen aan de ondersteuningsbehoeften van leerlingen daadwerkelijk van deze schoolspecifieke ondersteuningsarrangementen gebruik kan worden gemaakt, is in belangrijke mate afhankelijk van de beschikbare financiën. De genoemde activiteiten en arrangementen worden vanuit verschillende bronnen bekostigd (waaronder de gemeente en individuele schoolbesturen) en bij het wegvallen van deze bekostiging kunnen deze activiteiten en arrangementen niet vanzelfsprekend worden opgevangen door het SWV vanwege de beperkte financiële mogelijkheden.

Aanvullend op de basisondersteuning en de schoolspecifieke onderwijs-ondersteuningsarrangementen biedt het samenwerkingsverband op dit moment de volgende extra ondersteuningsarrangementen:

- A. (Preventieve) Ambulante Begeleiding.
- B. Speciaal basisonderwijs: Horizon, Vuurtoren.
- C. Basisonderwijs+: Het Zwanenbos is formeel een reguliere basisschool, maar biedt ook leerlingen met een TLV voor het SBO onderwijs.
- D. Speciaal onderwijs cluster 3: De Keerkring.
- E. Speciaal onderwijs cluster 4: De Parachute.
- F. Meerpunt-deskundigheid vanuit de vele Meerpuntpartners.
- G. Tijdelijke opvang en/of begeleiding vanuit de OZA-pilot.
- H. Observatiemogelijkheden vanuit het SBO, SO of door Meerpunt-deskundigen.

- I. Laagdrempelige cursussen bijvoorbeeld m.b.t. het gedrag van leerlingen, een gebrek aan zelfvertrouwen, bestrijding van stress en verbetering van het zelfbeeld bij leerlingen.
- J. Onderwijs aan zieke leerlingen, zoals dit op dit moment regionaal is georganiseerd.

In hoeverre bij het tegemoetkomen aan de ondersteuningsbehoeften van leerlingen daadwerkelijk van deze extra ondersteuningsmogelijkheden gebruik kan worden gemaakt, is in belangrijke mate afhankelijk van de beschikbare financiële mogelijkheden.

Binnen het samenwerkingsverband is ook ruimte voor het ontwikkelen van projecten of pilots, gericht op het creëren van nieuwe ondersteuningsarrangementen. De mate, waarin het samenwerkingsverband daarbij financiële ondersteuning kan bieden, is mede afhankelijk van de beschikbare mogelijkheden.

Verder werkt het samenwerkingsverband nauw samen met een school binnen cluster 2 van het speciaal onderwijs in Zoetermeer: Kentalis.

Voor sommige leerlingen is het samenwerkingsverband niet in staat om passend onderwijs te bieden. Indien zich dit voordoet wordt gezocht naar mogelijkheden in de regio. Plaatsing van leerlingen buiten Zoetermeer gebeurt in goed overleg met de betreffende scholen.

Het geheel aan ondersteuningsvoorzieningen in het samenwerkingsverband vormt een passend netwerk zoals beoogd in de Wet Passend Onderwijs.

5. Het IHI-secretariaat.

Het IHI-secretariaat is ondergebracht bij Onderwijs Advies. Het IHI-secretariaat ondersteunt het dagelijks bestuur bij de monitoring van de TLV- en OOA-processen naast de uitvoering van administratieve werkzaamheden in dit kader. Ook bewaakt het secretariaat de kwaliteit van de TLV-trajecten.

6. De administratieve procedures.

1. Ondertekening van brieven namens het dagelijks bestuur.

- 1a. Brieven m.b.t. algemene aspecten worden ondertekend door de voorzitter van het dagelijks bestuur.
- 1b. Brieven m.b.t. financiële aspecten worden ondertekend door de penningmeester van het dagelijks bestuur.
- 1c. De toelaatbaarheidsverklaringen (TLV's) worden ondertekend door de voorzitter van het dagelijks bestuur.

2. Archivering.

- 2a. De archivering van besluitenlijsten van vergaderingen van het dagelijks bestuur vindt plaats op het OPOZ-kantoorgebouw.
- 2b. De archivering van besluitenlijsten van vergaderingen van het stichtingsbestuur vindt plaats op het Unicoz-kantoorgebouw.
- 2c. De archivering van de financiële administratie vindt plaats op het Unicoz-kantoor.
- 2d. De archivering van de TLV- en OOA-administratie vindt plaats op het IHI-secretariaat bij OnderwijsAdvies, waarbij de wettelijke bewaartermijnen worden gehanteerd.
- 2e. Informatie van algemene (onderwijskundige) aard wordt (digitaal) gearchiveerd op het OPOZ-bestuurskantoor en voor zover van toepassing ook geplaatst bij 'archief' op de website van het samenwerkingsverband.

3. Het externe administratiekantoor.

- 3a. Het administratiekantoor, waarbij het samenwerkingsverband is aangesloten, houdt de archivering bij van de uitvoerende financiële administratie voor zover dit aldaar is ondergebracht.

4. De TLV-procedure.

- 4a. De eindverantwoordelijkheid voor de TLV-procedure ligt in handen van de directeur van de school waar de betreffende leerling staat ingeschreven.
- 4b. De IHI-procedure staat centraal bij de TLV-procedure. Het groeidocument vormt daarbij een belangrijk instrument.
- 4c. Alle betrokken deskundigen dienen in een zo vroeg mogelijk stadium in de IHI-procedure te participeren.
- 4d. In de aanloop naar een besluitvormend IHI-overleg verdienen in elk geval de volgende aspecten aandacht:
  - *Het tijdstip moet zodanig gekozen worden, dat de belangrijkste partners aanwezig kunnen zijn.*
  - *Het voorzitterschap; indien een onafhankelijk voorzitter wenselijk is, zijn er bij OnderwijsAdvies faciliteiten hiervoor beschikbaar. Deze faciliteiten kunnen worden aangevraagd via de Passend Onderwijs coördinatoren van OPOZ en Unicoz.*
  - *De aanwezigheid van de – in de wet bepaalde – deskundigen.*

- *De rol van de directeur als eindverantwoordelijke voor de leerlingen.*
  - *De rolverdeling tussen de verschillende deelnemers (zie ook de IHI-procedure)*
  - *De verslaglegging, waarin de besluitvorming van het IHI-overleg helder verwoord moet staan. Verder moet worden vastgelegd op welke wijze het verslag van het IHI als vastgesteld kan worden beschouwd, maar het moet ook de vervolgstappen bevatten met vermelding van degene die de uitvoering van het geheel zal monitoren (zie ook de IHI-procedure).*
- 4e. In het brede IHI-overleg vindt besluitvorming plaats m.b.t. de meest passende onderwijsplek voor de betreffende leerling.
- In dit overleg wordt vastgesteld
- *wat de ondersteuningsbehoeften van de leerling zijn,*
  - *welke schoolsoort (bao-sbo-so) hiervoor een passend aanbod kan bieden,*
  - *welke school in Zoetermeer dit aanbod het meest passend kan bieden,*
  - *indien een dergelijke school niet in Zoetermeer voorhanden is: welke school buiten Zoetermeer het gewenste passende aanbod kan bieden.*
- In het brede IHI-overleg moet worden afgewogen of een TLV-procedure moet worden gestart.*
- 4f. De basisschool vraagt via TLV@passendonderwijs.nl bij het IHI-secretariaat een TLV aan. Daarvoor dient het vastgestelde verslag van het besluitvormende IHI-overleg te worden aangeleverd + het volledig ingevulde groeidocument.
- 4g. Het IHI-secretariaat bevestigt via de mail de ontvangst van de aanvraag.
- 4h. Het IHI-secretariaat voert de vastgestelde kwaliteitstoets uit.
- 4i. De voorzitter van het dagelijks bestuur tekent de door het IHI-secretariaat opgestelde TLV.
- 4j. Het IHI-secretariaat stuurt de getekende TLV digitaal naar de aanvragende school binnen een termijn van 4 weken na ontvangst (5g). In bijzondere situaties kan deze termijn van 4 weken met nog eens 4 weken worden verlengd, waaromtrent de aanvrager tijdig wordt geïnformeerd.
- 4k. De aanvragende school verstrekt de ouders/verzorgers van de betreffende leerling een afschrift van de TLV.

- 4l. Wanneer de betreffende leerling is aangewezen op een school buiten Zoetermeer en op basis van de besluitvorming in het IHI-overleg in aanmerking komt voor leerlingenvervoer, informeert het IHI-secretariaat de afdeling leerlingenvervoer van de gemeente Zoetermeer.
- 4m. Nadat de betreffende leerling met de verstrekte TLV is ingeschreven op een school voor speciaal (basis)onderwijs, kan de 'oude' school de leerling uitschrijven. De 'oude' school vergewist zich ervan, dat het IHI-secretariaat op de hoogte is van de 'nieuwe' school van de leerling.
- 4n. Ten behoeve van de kwaliteitsbewaking door het dagelijks bestuur beheert het IHI-secretariaat een monitorsysteem, waaromtrent rond de 25e van elke maand geactualiseerde informatie aan het dagelijks bestuur wordt voorgelegd.
- 4o. Indien de gemeente het IHI-secretariaat benadert m.b.t. aanvragen leerlingenvervoer door ouders in afwijking van hetgeen 5e en 5l, benadert het IHI-secretariaat de school die destijds de verwijzende school van de betreffende leerling was om advies op basis van hetgeen in 5e staat geformuleerd.
- 4p. TLV-aanvragen, die door betrokkenen buiten het swv worden ingediend bij het IHI-secretariaat worden beoordeeld aan de hand van de inhoudelijke criteria die ook gelden voor de IHI-procedure.
- 4q. SBO- en SO-scholen dragen zorg voor tijdige herindicatie van leerlingen. Daarbij wordt de IHI-procedure in principe gehanteerd. M.b.t. leerlingen, voor wie nadrukkelijk vaststaat dat zij gedurende de gehele periode in het primair onderwijs zijn aangewezen op het speciale (basis)onderwijs, kan met een 'verkorte IHI-procedure' worden volstaan.
- 4r. Bezwaren tegen het niet of niet volledig toekennen van een TLV kunnen worden ingediend bij het dagelijks bestuur van het SWV (info@passendonderwijszoetermeer.nl). Het dagelijks bestuur neemt binnen 4 weken na ontvangst van het bezwaar een hernieuwd besluit.

5. Bezwaren en klachten.

- 5a. Bezwaren tegen het niet toekennen van een TLV kunnen door de aanvrager worden ingediend bij het eigen schoolbestuur of bij het dagelijks bestuur van het SWV (info@passendonderwijszoetermeer.nl).
Het dagelijks bestuur neemt binnen 4 weken na ontvangst een hernieuwd besluit.
- 5b. Klachten tegen het verloop van de IHI-procedure dienen te worden ingediend bij het eigen bestuur overeenkomstig het geldende klachtenreglement.

- 5c. Bezwaren of klachten (5a en 5b), waaromtrent de indieners ontevreden zijn over de afhandeling binnen hun eigen organisatie of het samenwerkingsverband, kunnen zich vervolgens met hun bezwaar c.q. klacht wenden tot de landelijke geschillencommissie Passend Onderwijs.

6. Beschikbaar stellen van middelen

- 6a. Het samenwerkingsverband ontvangt middelen van de Rijksoverheid om haar doelstellingen te bereiken. Deze middelen worden op 2 manieren aangewend:

- *Het alloceren van middelen aan schoolbesturen om het ingezette beleid te kunnen financieren, zoals onder meer de financiering van de interne zorgstructuur op de basisscholen en de OOA's.*
- *Het voldoen aan verplichtingen aangegaan namens het Samenwerkingsverband.*

- 6b. Het alloceren van middelen aan schoolbesturen gaat op basis van het Ondersteuningsplan van het Samenwerkingsverband en de begroting.

- *Op basis van de begroting, de toekenning van OOA's of besluiten van het DB maakt de controller van het SWV financiële beschikkingen voor alle overdrachten naar schoolbesturen. Deze beschikkingen worden ondertekend door de penningmeester van het DB.*
- *De beschikkingen worden gestuurd naar het schoolbestuur.*
- *De beschikkingen leiden tot betalingen aan de schoolbesturen. De betalingen worden uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de controller.*
- *De controller checkt de afschriften van bankrekeningen met de beschikkingen en neemt dit vervolgens op de in de administratie.*
- *De administratie wordt tweemaal per jaar aan de hand van een financiële rapportage aan het DB verantwoord, daarin wordt aandacht besteed aan (eventuele) afwijkingen ten opzichte van de begroting. Deze afwijkingen worden in de rapportages toegelicht.*

- 6c. Het voldoen aan financiële verplichtingen die het samenwerkingsverband aangaan leiden altijd tot een factuur of een declaratieformulier.

- *Het samenwerkingsverband heeft géén contant geld of bankpassen waarmee betaald kan worden. De enige uitgavemogelijkheid is via (online) bankbetalingen.*

- *In beide gevallen dient de penningmeester van het dagelijks bestuur te tekenen alvorens tot betaling kan worden overgegaan.*
- *De betaling wordt uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de controller.*
- *De controller controleert periodiek de bankafschriften en maakt de bankverantwoording voor de administratie. De administratie wordt tweemaal per jaar aan de hand van een financiële rapportage aan het DB verantwoord.*

7. Het beleid m.b.t. terug- en overplaatsing naar het basisonderwijs vanuit het speciaal (basis) onderwijs.

Binnen de IHI-procedure vormt een uitgangspunt, dat leerlingen zo lang en verantwoord mogelijk passend onderwijs blijven volgen op een reguliere (thuisnabije) basisschool. Indien echter in onvoldoende mate tegemoet kan worden gekomen aan de instructie- en ondersteuningsbehoefte van leerlingen, komt plaatsing op een speciale onderwijsvoorziening aan de orde.

Indien wordt besloten om een leerling een passende plek te bieden op een speciale onderwijsvoorziening (SBO of SO) dan blijft altijd de mogelijkheid open,

dat deze leerlingen op enig moment weer in aanmerking komen voor terugplaatsing naar de reguliere school. Binnen de IHI-procedure zal steeds worden afgewogen waar de betreffende leerling in het kader van passend onderwijs het beste op zijn/haar plek is.

'Tijdelijke plaatsing' binnen een speciale onderwijssetting vormt ook een onderwijsarrangement binnen het samenwerkingsverband.

In een dergelijke situatie vormt een afweging m.b.t. een (mogelijke) terugplaatsing naar de reguliere school onderdeel van het ondersteuningstraject.

De IHI-procedure, die als bijlage bij deze notitie is gevoegd, laat zien dat de ontwikkeling van de leerling nauwgezet wordt gevolgd in samenwerking met de ouders/verzorgers. Minimaal 1 keer per jaar vindt binnen het SBO of SO een zorgvuldige afweging plaats of een leerling teruggeplaatst kan worden naar het regulier onderwijs. Daarbij komt ook aan de orde op wijze een eventuele terugplaatsing al of niet gefaseerd kan worden gerealiseerd.

8. Het informeren van ouders.

De informatievoorziening richting de ouders/verzorgers binnen het samenwerkingsverband verloopt via verschillende lijnen:

- A. Elk kwartaal verschijnt een specifieke nieuwsbrief voor ouders/verzorgers met actuele ontwikkelingen.

Daarnaast verschijnt er elke maand een nieuwsbrief bestemd voor alle betrokkenen bij passend onderwijs in het samenwerkingsverband. Ook deze brieven bevatten informatie die voor ouders/verzorgers interessant is.

- B. Er is een website. Op de website staat alle informatie over het SWV; ook alle nieuwsbrieven en procedures zijn daar te vinden. Naast de beschikbaarheid van een email-adres op de website voor het stellen van vragen aan het dagelijks bestuur van het SWV staan in elke algemene nieuwsbrief de namen en emailadressen van hen, die benaderd kunnen worden voor nadere informatie over de inhoud van de nieuwsbrieven. Overigens is het in beginsel zo, dat vragen over passend onderwijs in eerste instantie aan de orde kunnen worden gesteld bij de school, waar de betreffende leerling onderwijs volgt en in 2e instantie bij het eigen bestuur. In goed overleg met onder meer de ondersteuningsplanraad (OPR) wordt momenteel nagegaan in welke mate de website aanpassing behoeft.
- C. De afzonderlijke besturen zijn verantwoordelijk voor de informatievoorziening binnen hun eigen organisatie.
- D. Vanuit Meerpunt wordt actuele informatie via e-mail verspreid, maar er is ook een aparte website en een extranet.
- E. De inspectie levert (van buiten het samenwerkingsverband) informatie aan op basis van het wettelijk toezichtkader.
- F. De basale informatie met betrekking tot passend onderwijs wordt met ouders uitgewisseld binnen de IHI-procedure.

Binnen die procedure past het om op laagdrempelige wijze ouders/verzorgers te informeren over passend onderwijs, gerelateerd aan de ontwikkelingen van hun eigen kinderen.
- G. Met de scholen is afgesproken, dat in alle schoolgidsen het schoolondersteuningsprofiel wordt opgenomen, inclusief de IHI-procedure ter informatie van de ouders/verzorgers.

9. De overdracht van bekostiging bij ontoereikend budget voor SBO- en SO-leerlingen.

De (toekomstige) voor het samenwerkingsverband beschikbare financiële middelen moeten – overeenkomstig landelijke opvattingen – in principe voldoende zijn voor het realiseren van ‘sober’ passend onderwijs. Het grootste financiële risico wordt daarbij gevormd door een mogelijk – onverwacht – grote toename van het aantal leerlingen, dat in aanmerking komt voor een toelaatbaarheidsverklaring voor het SBO of SO.

Om financiële redenen zou er dan voor gekozen kunnen worden om over te gaan tot het afgeven van minder toelaatbaarheidsverklaringen, maar dat zou

leiden tot wachtlijsten en een dergelijke situatie is strijdig met passend onderwijs en de missie en visie van het samenwerkingsverband.

De meerkosten van het speciaal (basis)onderwijs, die de financiële armslag van het samenwerkingsverband te boven gaan, worden ten laste gebracht van de reguliere onderwijsbekostiging.

De organisatiestructuur binnen het samenwerkingsverband moet voldoende garantie bieden om het – niet te voorziene omstandigheden daargelaten – niet zover te hoeven laten komen. Het bieden van passend onderwijs staat centraal.

Indien een TLV voor SBO of SO noodzakelijk is, zal deze worden verstrekt. Indien dit meer kosten met zich brengt dan het SWV ter beschikking staan, zullen de meerkosten op basis van het aantal leerlingen ten laste worden gebracht van de deelnemende schoolbesturen die dit – overeenkomstig het gestelde in de wet – zullen betalen ten laste van hun reguliere exploitatie.

10. De groeibekostiging van de SBO- en SO-scholen.

In de meerjarenbegroting is een budget gereserveerd voor eventuele tussentijdse groei van het SBO en SO; als peildatum wordt 1 februari aangehouden.

11. De toelaatbaarheid tot het SBO en SO.

De plaatsing van leerlingen in het SBO en het SO is ingebed in de IHI-aanpak. Bij de IHI-procedure wordt tijdig het SBO en/of het SO betrokken, alsmede twee toelatingsdeskundigen overeenkomstig de wettelijke eis. Gezamenlijk wordt gebouwd aan het leerlingdossier c.q. het groeidocument.

Wanneer tijdens het ondersteuningstraject duidelijk is, dat een leerling is aangewezen op een passend aanbod op een SBO- of SO-voorziening dan wordt in het IHI-overleg een besluit genomen, waarbij het uitgangspunt 'regulier onderwijs waar het kan' de basis vormt. Bij dit besluit worden externe deskundigen betrokken zoals wettelijk is geregeld. Het besluit wordt vastgelegd en onderbouwd in het groeidocument. Het besluit + de onderbouwing, waarin opgenomen een korte beschrijving van de ondersteuningsbehoefte en het specifieke aanbod op de SBO of SO-voorziening wordt ter afhandeling (inclusief een globale kwaliteitstoets) naar het IHI-secretariaat gestuurd.

Dit secretariaat stelt de toelaatbaarheidsverklaring op, die na ondertekening door het dagelijks bestuur naar de school van de betreffende leerling wordt gestuurd. Het dagelijks bestuur monitort een en ander.

Het SWV streeft in dit kader niet naar 'eenduidige toelaatbaarheidscriteria', omdat dit onvoldoende tegemoet komt aan de gewenste individuele afwegingen binnen de IHI-procedure.

Ook voor leerlingen, die voor een passend aanbod zijn aangewezen op een SO-voorziening buiten het samenwerkingsverband omdat ons samenwerkingsverband de betreffende leerling geen passend aanbod kan bieden,

geldt dat de ontvangende school zo vroeg mogelijk bij de betreffende IHI-procedure wordt betrokken.

Overigens worden de procedures, zoals die gelden binnen het samenwerkingsverband, waartoe de ontvangende school behoort, gerespecteerd. Het samenwerkingsverband zal in overleg treden met aanpalende samenwerkingsverbanden, waar Zoetermeerse leerlingen onderwijs (gaan) volgen om een zo soepel mogelijke overgang in voorkomende situaties te realiseren.

Voor jonge leerlingen, die naar verwachting zijn aangewezen op een onderwijsaanbod in het SBO of SO en die woonachtig zijn in Zoetermeer wordt in een zo vroeg mogelijk stadium een IHI-overleg geïnitieerd door de toeleverende instantie (voor zover deze is aangesloten bij Meerpunt). In situaties, waarbij de aanmelding bij de reguliere basisschool, een SBO- of een SO-instelling het eerste contact betreft, start de ontvangende school in principe een IHI-procedure.

12. De onderwijs-ketenaanpak.

Elke leerling heeft recht op een zo ononderbroken mogelijk onderwijsproces. Dat geldt niet alleen binnen elke voorziening, maar ook tussen verschillende voorzieningen. Voor alle vormen van overdracht geldt de IHI-procedure, waarvan de warme overdracht (inclusief onderwijskundig rapport) onderdeel is.

- A. De warme overdracht van 'voorschool' naar basisschool: voor VVE-voorzieningen in Zoetermeer geldt de verplichting om een overdrachtsformulier te gebruiken. Daarnaast vindt in toenemende mate (aanvullende) mondelinge informatie-uitwisseling plaats.
Het feit, dat voorschoolse voorzieningen in toenemende mate in of nabij basisscholen worden gehuisvest, maakt de warme overdracht gemakkelijker.
- B. De warme overdracht van basisschool naar basisschool: het wettelijk verplichte 'Onderwijskundig rapport van basisschool naar basisschool' wordt door alle scholen gehanteerd, waarbij overigens niet door alle scholen hetzelfde model wordt gehanteerd. Het SWV zal in de komende tijd bevorderen, dat door alle scholen hetzelfde model wordt gehanteerd. In Zoetermeer zijn op het niveau van de schoolbesturen procedureafspraken gemaakt met betrekking tot de wisseling van basisschool door leerlingen, gericht op een zo soepel mogelijke overgang. De kern daarvan wordt gevormd door afspraken m.b.t. het tijdig aanleveren van het onderwijskundig rapport aan de nieuwe school, opdat deze school mede op basis van dit rapport een besluit tot toelating kan nemen. Het SWV zal bevorderen, dat informatie ook digitaal wordt uitgewisseld.

- C. De warme overdracht van basisonderwijs naar een speciale voorziening (SBO, SO, Curium): gedurende het IHI-traject wordt een dossier (groeidocument) opgebouwd (inclusief – zo nodig - een intelligentie-onderzoek, dat wordt bekostigd ten laste van het budget onderwijsbegeleiding van het bestuur waartoe de basisschool behoort) met als kern een onderwijskundig rapport, waarbij het SBO of het SO wordt betrokken. Bij de overstap naar de speciale onderwijsvoorziening is de leerling derhalve al bekend op de nieuwe school.
- D. De warme overdracht vanuit een speciale voorziening (SBO, SO) (terug) naar het (speciaal) basisonderwijs: het IHI-traject wordt gehanteerd, waarbij de betreffende (speciale) basisschool wordt betrokken.
- E. De warme overdracht van basisschool naar VO: in Zoetermeer functioneren tussen basisonderwijs en voortgezet onderwijs afspraken in het kader van de Privo (Primair onderwijs – Voortgezet onderwijs) - procedure. Waar het leerlingen betreft, die extra aandacht of ondersteuning nodig hebben, wordt het voortgezet onderwijs tijdig in het kader van de IHI-aanpak betrokken.
- F. De warme overdracht van basisschool, SBO en SO naar VSO: het voortgezet (speciaal) onderwijs wordt tijdig in het kader van de IHI-aanpak bij het ondersteuningstraject betrokken, waarbij tevens wordt aangesloten bij de 1-zorgroute van het SWV voortgezet onderwijs.

13. Regionale samenwerking.

Niet aan alle Zoetermeerse leerlingen kan – om welke reden dan ook - passend onderwijs geboden worden binnen de gemeentegrens. In die situaties wordt elders een oplossing gezocht. Andersom volgen ook leerlingen van buiten Zoetermeer onderwijs binnen deze stad. Om deze redenen werkt het SWV naar samen met scholen in andere samenwerkingsverbanden in de regio.

14. De onderscheiden verantwoordelijkheden van het SWV en de afzonderlijke besturen.

De deskundigheidsbevordering van de leerkrachten is – naast de eigen individuele verantwoordelijkheid - een verantwoordelijkheid van de afzonderlijke schoolbesturen.

In voorkomende situaties kunnen besturen samenwerken bij de realisering van deskundigheidsbevordering. Ook kunnen besturen het samenwerkingsverband verzoeken om de uitvoering van scholingsactiviteiten uit te (laten) voeren.

15. De bestuurlijke en organisatorische inrichting van het samenwerkingsverband.

A. De statuten.

De statuten van het samenwerkingsverband zijn op 27 mei 2013 bij de notaris gepasseerd.

B. De bestuurlijke inrichting.

De bestuurlijke inrichting staat uitgebreid beschreven in de statuten. Enkele hoofdlijnen daarbij zijn:

- A. Elk individueel bestuur is verantwoordelijk voor de ondersteuning binnen de eigen organisatie, waarbij desgewenst een beroep op het samenwerkingsverband kan worden gedaan voor extra ondersteuning.
- B. Het samenwerkingsverband kent de stichtingsvorm.
- C. Het stichtingsbestuur bestaat uit een dagelijks bestuur en een algemeen, toezichthoudend bestuur.
- D. Het dagelijks bestuur bestaat uit 3 personen: een vertegenwoordiger vanuit het College van Bestuur van de UNICOZ, een vertegenwoordiger vanuit het College van Bestuur van het OPOZ en een vertegenwoordiger vanuit het bestuur van een van de andere deelnemende organisaties.
- E. Het stichtingsbestuur stelt 3 kwaliteitszetels met adviserende stem ter beschikking aan respectievelijk: Kentalis, het samenwerkingsverband passend onderwijs Zoetermeer VO en de gemeente Zoetermeer.
- F. Er wordt – indien zich daartoe de behoefte aandient - een bestuursreglement en een bestuursstatuut ontwikkeld en vastgesteld.

C. De coördinatie.

- A. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor de coördinatie en uitvoering van de gemeenschappelijke activiteiten.
- B. De deelnemende besturen wijzen voor de uitvoering van passend onderwijs binnen hun eigen organisaties elk een medewerker met coördinerende taken aan ten laste van eigen bestuurlijke middelen c.q. middelen die – naar rato van het leerlingenaantal - door het samenwerkingsverband aan de afzonderlijke besturen ter beschikking worden gesteld ter verhoging van de kwaliteit van Passend Onderwijs. Bij de aanwijzing van de betreffende medewerkers vormt een scheiding van bestuurlijke en coördinerende taken het uitgangspunt.

Er functioneert een coördinatorenoverleg, dat bestaat uit de hiervoor bedoelde medewerkers met coördinerende taken m.b.t. passend onderwijs. Ook de coördinator passend onderwijs van het samenwerkingsverband VO en coördinatoren van andere ondersteunings- en/of zorginstellingen kunnen op uitnodiging in het coördinatorenoverleg participeren.

De verbinding van het coördinatorenoverleg met het bestuur van het SWV is de verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur.

Het coördinatorenoverleg houdt zich met name bezig met ondersteuningsaspecten op het gebied van de ondersteuningsstructuur en de afstemming tussen de verschillende werkterreinen (BAO, SBO, SO, VO, VSO, Meerpunt) en adviseert desgewenst gevraagd en ongevraagd het dagelijks bestuur vanuit het gezichtspunt van de coördinatoren.

D. De organisatorische inrichting.

- A. Op het niveau van het samenwerkingsverband is secretariële ondersteuning noodzakelijk. Deze ondersteuning wordt geleverd via het OPOZ- en/of Unicoz bestuurskantoor.
- B. De financiële (beleidsmatige) ondersteuning is ondergebracht bij het UNICOZ-bestuurskantoor.
- C. Helder te Rotterdam functioneert als administratiekantoor voor met name uitvoerende financiële werkzaamheden.

E. De ondersteuningsplanraad (OPR)

Er functioneert een ondersteuningsplanraad overeenkomstig de Wet Medezeggenschap op Scholen (WMS). Ten behoeve van het functioneren van dit medezeggenschapsorgaan voor het samenwerkingsverband zijn door het dagelijks bestuur een reglement en een statuut vastgesteld. Enkele hoofdlijnen zijn:

- A. Een meerderheid van de leden is afkomstig uit het regulier basisonderwijs overeenkomstig de samenstelling van het stichtingsbestuur.
- B. De OPR adviseert het dagelijks bestuur van het samenwerkingsverband m.b.t. het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband.

Daarbij heeft de OPR conform de Wet Medezeggenschap op Scholen (WMS) instemmingsrecht. Het dagelijks bestuur overlegt als vertegenwoordigend orgaan van het stichtingsbestuur van het samenwerkingsverband met de OPR.

- C. Beide geledingen van de OPR stellen in gezamenlijk overleg hun reactie m.b.t. het ondersteuningsplan vast.

16. Het OOGO.

De wetgever heeft bepaald dat het samenwerkingsverband over het ondersteuningsplan op overeenstemming gericht overleg (OOGO) met de gemeente moet voeren. De landelijk door de VNG ontwikkelde modelregeling voor dit overleg is toegespitst op de Zoetermeerse situatie.

Het landelijke reformatorische samenwerkingsverband, waaraan de Koningin Wilhelminaschool (die valt onder het bevoegd gezag van UNICOZ) deelneemt, is ook verplicht OOGO met de gemeente Zoetermeer te voeren. Gezamenlijk zijn daaromtrent met de gemeente afspraken gemaakt.

Centraal staat daarbij, dat in situaties, waarbij leerlingen van de Koningin Wilhelminaschool gebruik gaan maken van ondersteuningsvoorzieningen binnen ons samenwerkingsverband, de werkwijze en afspraken zoals die binnen ons samenwerkingsverband gelden, uiteraard onverkort worden gerespecteerd.

Onderdelen, die specifieke aandacht krijgen binnen het OOGO-overleg zijn de volgende:

- A. Het leerlingenvervoer: het samenwerkingsverband streeft ernaar om alle Zoetermeerse leerlingen zo thuisnabij mogelijk passend onderwijs te bieden. Dat is niet altijd mogelijk, maar veelal wel.
Aangenomen wordt, dat dit streefbeeld ertoe zal leiden, dat de gemeente gaandeweg minder middelen voor leerlingenvervoer hoeft uit te geven. De praktijk zal uitwijzen of dit daadwerkelijk kan worden gerealiseerd.
Met de gemeente is afgesproken, dat over de invulling van (een deel van) de mogelijk vrijvallende middelen ten behoeve van de ondersteuning binnen het onderwijs kan worden gesproken.
- B. De relatie met de jeugdzorg: het samenwerkingsverband is – mede in Meerpuntverband - betrokken bij de uitvoering van de decentralisatie van de jeugdzorg door de gemeente. Het samenwerkingsverband maakt zich daarbij met name hard met betrekking tot drie aspecten:
- Inpassing in c.q. aansluiting op Meerpunt en IHI.
  - Verkorting van procedures.
  - Garantie op snelle ondersteuning en zorg voor alle leerlingen.
- C. De leerplicht: binnen Meerpunt en IHI werkt het onderwijs samen met de afdeling leerplicht van de gemeente.
- D. De onderwijshuisvesting: de rol van het samenwerkingsverband met betrekking tot de onderwijshuisvesting beperkt zich tot advisering aan schoolbesturen en gemeente.

Deze advisering is met name gericht op een goede spreiding van speciale voorzieningen over de stad en het creëren van goede mogelijkheden voor de uitvoering van de basisondersteuning op de scholen.

17. De monitoring.

Het interne toezichtkader.

Er is een nieuw intern toezichtkader vastgesteld in het kader van behoud en versterking van de kwaliteit van de ondersteuning aan de leerlingen en leerkrachten binnen het samenwerkingsverband.

De te verzamelen kengetallen.

Jaarlijks worden binnen het samenwerkingsverband kengetallen verzameld, die noodzakelijk zijn in het kader van het interne toezicht.

De rapportage.

Jaarlijks wordt in het jaarverslag gerapporteerd over de kwalitatieve en kwantitatieve ontwikkelingen binnen het samenwerkingsverband, waarbij gebruik wordt gemaakt van de resultaten uit het toezichtkader en de verzamelde kengetallen.

Het externe toezichtkader.

Landelijk is vastgesteld, dat het inspectietoezicht met betrekking tot de invoering en het functioneren van Passend Onderwijs betrekking heeft op met name de volgende aspecten.

= *Thuiszittende leerlingen.*

Van thuiszittende leerlingen is binnen ons samenwerkingsverband zeer beperkt sprake. Langs verschillende wegen wordt dit bewaakt en aangepakt:

- De IHI-procedure.
- De thuiszitterstafel.
- De OZA-pilot

Telkens is in voorkomende situaties de doelstelling om er gezamenlijk zorg voor te dragen, dat de betreffende leerling op zo kort mogelijke termijn terugkeert in het reguliere onderwijsproces.

= *De spreiding van de voorzieningen.*

Ons samenwerkingsverband beschikt over een uitgebreid netwerk van onderwijsvoorzieningen (basisonderwijs, speciaal basisonderwijs en meerdere vormen van speciaal onderwijs). Er zijn geen voorzieningen voor blinde en slechtziende leerlingen voor zover deze zijn aangewezen op begeleiding in speciaal daarvoor ingerichte voorzieningen.

In voorkomende situaties zal met het betreffende landelijke verband overleg worden gepleegd over de meest passende plek voor de betreffende leerling.

Ook mytyl- en tytyl-leerlingen, aan wie geen passend onderwijsaanbod kan worden geboden op een school binnen het samenwerkingsverband, kunnen terecht op een onderwijsvoorziening in de directe omgeving van Zoetermeer. Het bestuur van deze voorziening is aangesloten bij ons samenwerkingsverband.

= ***De doorstroming tussen de voorzieningen.***

De doorstroming tussen de voorzieningen verloopt zo soepel mogelijk. Daartoe functioneert de IHI-aanpak en zijn afspraken gemaakt in het kader van de 'warme overdracht'.

= ***Het aantal zwakke en zeer zwakke scholen binnen het samenwerkingsverband.***

De afzonderlijke schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van hun scholen en derhalve ook voor het eventueel weer verkrijgen van een basisarrangement voor scholen, die door de inspectie 'zwak' of 'zeer zwak' zijn verklaard.

Het samenwerkingsverband heeft er in het kader van de kwaliteit van de ondersteuning aan leerlingen wel veel belang bij, dat alle scholen binnen het verband minimaal een basisarrangement hebben en is – voor zover dat binnen de mogelijkheden ligt – bereid om het betreffende bestuur ter ondersteuning van advies te dienen, waarbij geen beroep wordt gedaan op financiële middelen van het samenwerkingsverband.

Op dit moment zijn er geen zwakke of zeer zwakke scholen in Zoetermeer.

= ***De kwaliteit van de ondersteuning.***

Het samenwerkingsverband heeft de ondersteuning van de leerlingen en de leerkrachten zorgvuldig georganiseerd, omdat de kwaliteit daarvan in belangrijke mate bepalend is voor het succesvol realiseren van Passend Onderwijs. Bij een goed functionerende IHI-aanpak (in combinatie met de Meerpuntprincipes) betekent dit een ondersteuning met veel kwaliteit. Het SWV zal de komende periode nagaan op welke wijze de beoogde en bereikte kwalitatieve en kwantitatieve resultaten aan leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, zichtbaar kunnen worden gemaakt.

= ***De kwantiteit van de ondersteuning.***

Elke school binnen het samenwerkingsverband kan binnen de eigen organisatie en binnen de vigerende afspraken een beroep doen op een scala aan ondersteuningsmogelijkheden.

In situaties, waarin het aanbod aan mogelijkheden ontoereikend is, zal het eigen schoolbestuur of het samenwerkingsverband nagaan in hoeverre het gewenst c.q. noodzakelijk is om aanvullende mogelijkheden te creëren.

18. De communicatie.

De interne communicatie.

De interne communicatie binnen het samenwerkingsverband verloopt enerzijds rechtstreeks en anderzijds via de deelnemende schoolbesturen richting alle betrokkenen.

De externe communicatie.

De externe communicatie vanuit het samenwerkingsverband verloopt in formele zin via het dagelijks bestuur.

De informatievoorziening.

De informatievoorziening richting alle betrokkenen (inclusief ouders/ verzorgers) binnen het samenwerkingsverband verloopt via verschillende lijnen:

- A. Van tijd tot tijd verschijnt een nieuwsbrief met actuele ontwikkelingen.
- B. Er is een website.
- C. Via de ondersteuningsplanraad (OPR) worden de medezeggenschapsraden van actuele informatie voorzien.
- D. De afzonderlijke besturen zijn verantwoordelijk voor de informatievoorziening binnen hun eigen organisatie.
- E. Vanuit Meerpunt wordt actuele informatie via e-mail verspreid, maar er is ook een aparte website en een extranet.
- F. De inspectie levert (van buiten het samenwerkingsverband) informatie aan op basis van het wettelijk toezichtkader.

19. Geschillen.

In de statuten van het samenwerkingsverband is vastgelegd, dat het samenwerkingsverband is aangesloten bij de diverse landelijke geschillencommissies, die in het leven zijn geroepen om geschillen m.b.t. verschillende aspecten inzake het functioneren van passend onderwijs te beslechten. Het betreft onder meer geschillen m.b.t. de zorgplicht, de toelaatbaarheid tot SBO en SO en bestuurlijke beslissingen.

Het betreft de volgende commissies:

- Arbitragecommissie SWV Passend Onderwijs
- Geschillencommissie OOGO.
- Geschillencommissie Passend Onderwijs.
- Geschillencommissie ontwikkelingsperspectieven.
- Geschillencommissie medezeggenschap.

20. De klachtenprocedure.

Soms zijn ouders/verzorgers ontevreden over de gang van zaken binnen de eigen school over de invulling van passend onderwijs en hebben zij dit vervolgens al kenbaar gemaakt bij de groepsleerkracht en de directie van de school. Desondanks kan het zijn, dat dit in hun ogen niet tot een goede oplossing heeft geleid. Op zo'n moment kunnen zij hierover een klacht indienen bij het bestuur van de eigen school. Het bestuur zal zich dan inspannen om alsnog te komen tot een goede oplossing. Wanneer ouders/verzorgers daarna nog ontevreden zijn, kan een klacht of bezwaar worden ingediend bij de landelijke klachtencommissie.

Deze commissie zal dan – indien gewenst – advies vragen aan het bestuur van het samenwerkingsverband over de gang van zaken met betrekking tot de inhoud van de klacht of het bezwaar.

21. De verantwoording.

Het evaluatiekader Passend Onderwijs.

Het landelijk ontwikkelde evaluatiekader wordt – gekoppeld aan het interne en externe toezichtkader - de komende jaren gehanteerd als basis voor de evaluatie van het functioneren van ons samenwerkingsverband.

De evaluatie.

Bij de jaarlijkse evaluatie van de verschillende activiteiten binnen het samenwerkingsverband worden de betrokkenen zoveel mogelijk betrokken.

Het jaarverslag.

Jaarlijks stelt het dagelijks bestuur een inhoudelijk verslag van de activiteiten binnen het samenwerkingsverband op. Dit verslag vormt onderdeel uit van de jaarstukken, waartoe ook de jaarrekening behoort.

Een samenvatting van de jaarstukken zal ter informatie breed binnen het samenwerkingsverband worden verspreid.

7. Een uitdaging als slotopmerking.

Dit 2^e ondersteuningsplan voor de periode 2017-2021 pakken wij op als een uitdaging om de realisering van passend onderwijs voor alle leerlingen weer een stap dichterbij te brengen. We zijn goed op weg, maar er is ook nog een lange weg te gaan. Het doel is nog bij lange na niet gerealiseerd. Dat mocht ook niet worden verwacht bij de invoering van de 'Wet passend onderwijs' in 2014.

Werken aan de realisering van passend onderwijs is - zo zien we dagelijks - een complex proces, waarbij we elk succes, hoe klein ook, mogen en moeten vieren. Al die successen tezamen brengen ons dichterbij het doel dat ons voor ogen staat:

Passend Onderwijs voor alle leerlingen

- *zo thuisnabij mogelijk*
- *onderwijs- en ondersteuningsbehoeften centraal*
- *snelle realisering van wat nodig is*
- *kwaliteit op hoog niveau*
- *handelingsgericht werken*
- *belangrijke rol voor de ouders/verzorgers*

Wij gaan ervoor! Doet u mee?

Zoetermeer,
februari 2017.

8. Bijlage.

A. De samenstelling van het samenwerkingsverband.

Samenwerkingsverband Passend Onderwijs 28-17 omvat het gehele primair onderwijs in Zoetermeer met uitzondering van 1 school (de Koningin Wilhelminaschool), die deelneemt aan het landelijk reformatorisch samenwerkingsverband. Met een school binnen cluster 2 van het speciaal onderwijs in Zoetermeer wordt nauw samengewerkt; wettelijk maakt deze school geen deel uit van de samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs.

De volgende besturen zijn aangesloten bij het samenwerkingsverband:

UNICOZ

OPOZ

Montessorischolen Zuid Holland

De Stichting Vrije School

SCOH

Stichting Onderwijsgroep RESPONZ

Leo Kanner

GPO-WN

B. Afkortingen en hun betekenis.

AB	=	Ambulante Begeleiding
AB	=	algemeen bestuur
CJG	=	Centrum voor Jeugd en Gezin
DB	=	dagelijks bestuur
GGZ	=	Geestelijke Gezondheids Zorg
GPO-WN	=	Gereformeerd Primair Onderwijs – West Nederland
IHI	=	Integraal Handelingsgericht Indiceren
LGF	=	leerlinggebonden financiering
MBO	=	Middelbaar Beroeps Onderwijs
MRT	=	Motorische Remedial Teaching
OKE	=	Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie
OOA	=	onderwijsondersteuningsarrangement
OOGO	=	Op overeenstemming gericht overleg
OP	=	Ondersteuningsplan
OPOZ	=	Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer
OPR	=	Ondersteuningsplanraad
OSG	=	Onderwijs Service Groep
OZA	=	Onderwijs & Zorg Arrangement
PAB	=	Preventieve Ambulante Begeleiding
PO	=	Primair Onderwijs
SBO	=	Speciaal Basis Onderwijs
SCOH	=	Stichting Christelijk Onderwijs Haaglanden

SO	=	Speciaal Onderwijs
SWV	=	Samenwerkingsverband
VNG	=	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VO	=	Voortgezet Onderwijs
VSO	=	Voortgezet Speciaal Onderwijs
VVE	=	Voor- en Vroegschoolse Educatie
WMO	=	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WMS	=	Wet Medezeggenschap op Scholen
WPO	=	Wet Primair Onderwijs
WSNS	=	Weer Samen Naar School

C. Het referentiekader Passend Onderwijs

De wijze waarop schoolbesturen gezamenlijk invulling geven aan passend onderwijs wordt uiteindelijk zichtbaar binnen de school, in de interactie tussen leerlingen, docenten, ouders en ketenpartners. Ter ondersteuning van dit proces zijn tien referenties geformuleerd die voor iedere school van betekenis zijn en in de sectordelen verder worden uitgewerkt. Deze referenties bieden schoolbesturen voldoende voorwaarden voor goede onderwijszorg en kunnen fungeren als 'checklist' voor het vervullen van de zorgplicht.

1. De school heeft een onderwijszorgprofiel dat deel uitmaakt van een dekkend regionaal onderwijszorgaanbod. Het profiel voldoet tenminste aan het overeengekomen niveau van basiszorg.
2. De school krijgt onderwijszorgmiddelen op basis van een transparante toewijzingssystematiek.
3. De school betreft ouders bij beslissingen die hun kind betreffen en biedt ouders toegang tot informatie en tot ondersteuning bij de toewijzing van extra zorg.
4. De school bewaakt de kwaliteit van het onderwijszorgprofiel en betreft ouders/leerlingen/studenten bij de beoordeling daarvan.
5. De school bewaakt dat medewerkers voldoen aan de professionele functie-eisen behorend bij het onderwijszorgprofiel.
6. De school heeft binnen de onderwijszorgstructuur toegang tot ondersteuning voor leraren en leerlingen bij specialistische (ortho)pedagogische, (ortho)didactische en psychosociale problemen.
7. De school waarborgt voor al haar leerlingen een effectieve overdracht van en naar een andere school of sector.
8. De school heeft de medezeggenschap over het onderwijszorgprofiel en de zorgmiddelen conform WMS/WOR geregeld.

9. De school legt (achteraf) verantwoording af over de besteding van de toegekende zorgmiddelen en de behaalde resultaten.
10. De school heeft een klachten- en geschillenregeling.